

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Η ΠΑΙΔΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΟΡΥΦΗ
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

**ΜΕΛΕΤΗ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ
ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΑ ΑΤΕΙ στο πλαίσιο του ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2007 – 2013**

ΑΝΑΔΟΧΟΣ: Τ.Ε.Ι. ΚΑΒΑΛΑΣ

1^ο ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ (τροποποιημένο)

Σεπτέμβριος 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.	3
1.1 Εισαγωγή	3
1.2 Ιστορική Αναδρομή – Υφιστάμενο Θεσμικό Πλαίσιο	8
1.2.1 Σκοπός της Πρακτικής Άσκησης	13
1.2.2 Διάρκεια της Άσκησης	14
1.2.3 Εργασιακοί χώροι	14
1.2.4 Οργάνωση και Εποπτεία	14
1.2.5 Προϋποθέσεις για Πρακτική Άσκηση	15
1.2.6 Χρονικές περίοδοι Πρακτικής Άσκησης(E5/332/22-01-86)	15
1.2.7 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις ασκούμενων σπουδαστών	17
1.2.8 Αποζημίωση	17
1.2.9 Ασφάλιση	20
1.2.10 Τύπος και περιεχόμενο βιβλίου πρακτικής άσκησης	23
1.2.11 Συνοπτική παρουσίαση του νομοθετικού πλαισίου με βάση το οποίο υλοποιείται η εξάμηνη υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση στα ΤΕΙ	23
ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2.	25
2.1 Η πρακτική άσκηση σε διεθνές επίπεδο	25
ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3.	31
3.1 Αποτελεσματικότερη σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας, μέσω του προγράμματος πρακτικής άσκησης.	31
ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4.	43
4.1 Μελέτη Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Λειτουργίας Κεντρικού Σημείου Διαχείρισης Πληροφοριών των επιχειρήσεων	43
4.1.1 Γενική Περιγραφή	43
4.1.2 Προσέγγιση και Προσδιορισμός Επιχειρήσεων	45
4.1.3 Κατασκευή και λειτουργία δικτυακού κόμβου (portal)	46
4.1.4 Αξιολόγηση της λειτουργίας σελίδας (αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών)	49
4.1.5 Κόστος οργάνωσης της κεντρικής σελίδας	50
4.1.6 Εποπτεία	56
4.1.7 Βιωσιμότητα	57

ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 1.

1.1 Εισαγωγή

Σε μια περίοδο ευρύτερων αλλαγών στην Ευρώπη αλλά και διεθνώς, η **εκπαίδευση** και η **επαγγελματική κατάρτιση**, βρίσκονται στην καρδιά της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνεπώς στην καρδιά του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Ο ρόλος τους είναι κεντρικός και κρίσιμος διότι όχι μόνον συμβάλλουν στην τρέχουσα κοινωνική, πολιτική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη, αλλά και στη θεμελίωση της πνευματικής λειτουργίας, της γνώσης και των δεξιοτήτων των πολιτών προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι προκλήσεις του μέλλοντος. **Ανάπτυξη – Ανταγωνιστικότητα – Εκπαίδευση – Απασχόληση**, με κέντρο τον άνθρωπο, πρέπει να αποτελούν το τετράπτυχο του στρατηγικού σχεδιασμού για τη βελτίωση της ελληνικής παιδείας. Η ανώτατη ειδικά εκπαίδευση με τον Πανεπιστημιακό και τον Τεχνολογικό τομέα πρέπει να δράσει συντονισμένα, ομόψυχα και αποτελεσματικά για να δημιουργήσει όλες εκείνες τις προϋποθέσεις που συμβάλλουν στην παροχή χρήσιμης γνώσης και δεξιοτήτων, στους 320000 περίπου φοιτητές της, με μεθόδους ποιοτικά αναβαθμισμένες, σε χώρους που αναβαθμίζουν την ποιότητα της καθημερινότητας (υγιεινή, ασφάλεια, αισθητική), έτσι ώστε να μπορούν να συμμετέχουν με αξιώσεις στο απαιτητικό περιβάλλον της σύγχρονης επαγγελματικής απασχόλησης αλλά και στα περίπλοκα κοινωνικά δρώμενα της σύγχρονης εποχής. Είναι απαραίτητη η καλλιέργεια μιας κουλτούρας συνεχούς αξιολόγησης στην ανώτατη παιδεία η οποία δεν θα μένει στο επίπεδο της στατιστικής έρευνας και της συγκέντρωσης των ευρημάτων αλλά θα δίνει μηχανισμούς και πόρους διόρθωσης των εφαρμοζόμενων πολιτικών με βάση την αποτίμηση. Η σύνδεση της ανώτατης εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας σημαίνει απλά την κοινά αποδεκτή άποψη ότι το περιεχόμενο της γνώσης και γενικά των προσόντων και των δεξιοτήτων που αποκτώνται με την εκπαιδευτική διαδικασία πρέπει να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τη ζήτηση που διαμορφώνονται στην αγορά εργασίας, έτσι ώστε οι απόφοιτοι των Πανεπιστημίων και των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων να μπορούν να ενταχθούν εύκολα στον επαγγελματικό στίβο και να γίνουν μοχλοί ανάπτυξης της χώρας.

Το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 σχεδιάζει επιχειρησιακό πρόγραμμα «**Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση**» σαν ενιαίο πρόγραμμα του στόχου Σύγκλισης και του στόχου Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας & Απασχόλησης με πυλώνες χρηματοδότησης το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και Εθνικούς πόρους. Θέτει σαν 2^ο στρατηγικό στόχο την αναβάθμιση των συστημάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικής εκπαίδευσης και την σύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων συνδέονται άμεσα με την αδυναμία σύζευξης της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας, ειδικά των νέων επιστημόνων αποφοίτων πανεπιστημιακής εκπαίδευσης όπως Μαθηματικών, Θετικών Επιστημών, Χημικών Μηχανικών κλπ. (ΕΣΠΑ 2007-2013, Αθήνα Οκτώβρης 2007) Στα πλαίσια του ειδικού στόχου του άξονα προτεραιότητας 4,5,6 για αποτελεσματικότερη σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας αναλαμβάνεται προσπάθεια συμβολής στην επαύξηση του βαθμού ωριμότητας των δράσεων που αφορούν στη **Σύνδεση της ανώτατης εκπαίδευσης με**

την αγορά εργασίας μέσω της προώθησης της Πρακτικής Άσκησης, με την εκπόνηση σχετικής μελέτης.

Η γνωριμία και η απόκτηση ουσιαστικής επαφής των φοιτητών με τον εργασιακό χώρο αποτελεί υποχρεωτικό μέρος του Προγράμματος Σπουδών για τους σπουδαστές των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων από την ίδρυση τους. Υπάρχει δηλαδή πλούσια εμπειρία εφαρμογής προγραμμάτων Πρακτικής Άσκησης στα ΤΕΙ όλης της χώρας και σημαντικό θεσμικό – νομοθετικό πλαίσιο ανάπτυξης της άσκησης σε επιχειρήσεις του Δημόσιου και του Ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα και τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα Πανεπιστήμια, πρόσφατα αναγνωρίζοντας την αξία της πρακτικής άσκησης των φοιτητών ανέπτυξαν προγράμματα πρακτικής άσκησης (με προαιρετικό κυρίως χαρακτήρα), στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ I, II). «Η θεσμική ως σήμερα απουσία, της οργανωμένης πρακτικής άσκησης από τα ελληνικά Πανεπιστήμια μπορεί να οδηγήσει σε εκπαίδευση επιστημόνων με ασαφή γνώση της παραγωγικής δραστηριότητας στους αντίστοιχους τομείς, με αποτέλεσμα τη διατήρηση αυξημένων ποσοστών ανεργίας, υποαπασχόλησης και ετεροαπασχόλησης επιστημόνων προκαλώντας σοβαρές συνέπειες στην οικονομία της χώρας, αλλά και γενικότερα στην ελληνική κοινωνία», διατυπώνει στην ιστοσελίδα του το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. «Την τελευταία δεκαετία σημειώθηκε σε διεθνές επίπεδο μεγάλη τεχνολογική εξέλιξη που προκάλεσε τη θεαματική αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Στο χώρο των επιχειρήσεων (παραγωγή, βιομηχανία, υπηρεσίες), στον ιδιωτικό τομέα, στη δημόσια διοίκηση και στην τοπική αυτοδιοίκηση, η διαρκής επιστημονική και τεχνολογική εξέλιξη, δημιουργεί νέες απαιτήσεις σε ορθά εκπαιδευμένο επιστημονικό δυναμικό, ικανό να ανταπεξέλθει στα νέα δεδομένα. Από την άλλη πλευρά, οι επιχειρήσεις οι οποίες θα μπορούσαν να απορροφήσουν τους πτυχιούχους, θεωρούν πολλές φορές ελλιπή την εκπαίδευση των νέων επιστημόνων, δαπανούν σημαντικά ποσά για την επιμόρφωση του νέου προσωπικού. Κάτω από αυτές τις συνθήκες προέκυψε ως επιτακτική ανάγκη η προσπάθεια αποτελεσματικότερης σύνδεσης του Πανεπιστημίου με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, για την οποία καθοριστικό παράγοντα αποτελεί η πρακτική άσκηση των φοιτητών και η ολοκλήρωση των σπουδών τους με αυτήν». Το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο για την Πρακτική Άσκηση των σπουδαστών των Τεχνολογικών Ιδρυμάτων μπορεί να χρησιμοποιηθεί με μηδαμινές τροποποιήσεις και για την οργάνωση σε υποχρεωτική μορφή του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης των σπουδαστών των Πανεπιστημίων.

Η μελέτη αναπτύσσεται σε επτά(7) πακέτα εργασίας.

Το πρώτο πακέτο εργασίας περιλαμβάνει μια εισαγωγική ενότητα, μια περιληπτική παρουσίαση της δομής του έργου και μια ιστορική αποτύπωση του θεσμικού πλαισίου της πρακτικής άσκησης στα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, των εμπειριών και των προβλημάτων που παρουσιάστηκαν. Επιδιώκεται η καταγραφή ενός πλήρους, κωδικοποιημένου, ενιαίου νομοθετικού πλαισίου πρακτικής άσκησης για Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Πανεπιστήμια, βιώσιμου και με συνθήκες συγχρηματοδότησης από Κοινοτικούς πόρους αλλά και χωρίς αυτούς. Παρουσιάζεται επίσης τυχόν συνέργια με άλλες δράσεις των επιχειρησιακών προγραμμάτων όπως τα Γραφεία Διασύνδεσης και η Ενθάρρυνση της Επιχειρηματικότητας.

Στο δεύτερο πακέτο εργασίας παρουσιάζονται οι διεθνείς εμπειρίες από προγράμματα ανάπτυξης πρακτικής άσκησης στην ανώτατη εκπαίδευση, με ιδιαίτερη έμφαση στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι και προτείνονται τροποποιήσεις με καινοτόμες

παρεμβάσεις στα προγράμματα άσκησης των ελληνικών ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων χωρίς σημαντικές αλλαγές στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο. Διερευνώνται ιδιαίτερα πρακτικές σε διεθνές επίπεδο που ενισχύουν τη συνεργασία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και του παραγωγικού τομέα.

Στο τρίτο πακέτο εργασίας ερευνάται ο ρόλος της πρακτικής άσκησης σαν συνδεδετικός κρίκος της ανώτατης εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας. Πιο συγκεκριμένα αναλύεται η θέση και η αξία της πρακτικής άσκησης στα πλαίσια του ισχύοντος εκπαιδευτικού συστήματος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς και οι εισροές της εκπαίδευσης στην παραγωγή και τους φορείς της αγοράς. Ερευνάται σε εθνικό επίπεδο ο τρόπος ανεύρεσης και προσδιορισμού των καλύτερων επιχειρήσεων για πρακτική άσκηση σπουδαστών, αλλά και η βελτίωση των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης ώστε αυτή να είναι πιο ουσιαστική για την εκπαίδευση και πιο χρήσιμη για την αγορά εργασίας. Στην επιλογή των επιχειρήσεων εξασφαλίζεται η συνεργασία του εκπαιδευτικού προσωπικού με τα Γραφεία Διασύνδεσης των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, τα οποία έχουν καταξιωθεί ως θεσμός στην εκπαιδευτική και την παραγωγική κοινότητα και ο λόγος της ύπαρξής τους είναι να βρίσκονται σε διαρκή επικοινωνία τόσο με την ακαδημαϊκή κοινότητα, όσο και με φορείς της παραγωγής. Ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν από τη μελέτη είναι ο τρόπος βελτίωσης των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης, ο τρόπος προσέλκυσης μιας επιχείρησης για να συμμετέχει στο πρόγραμμα, τι θεωρεί σαν όφελος, αν είναι πρόθυμη να δεσμευθεί με σύμβαση μακροπρόθεσμης συνεργασίας, αν δέχεται να αξιολογηθεί και να πιστοποιηθεί από το πρόγραμμα.

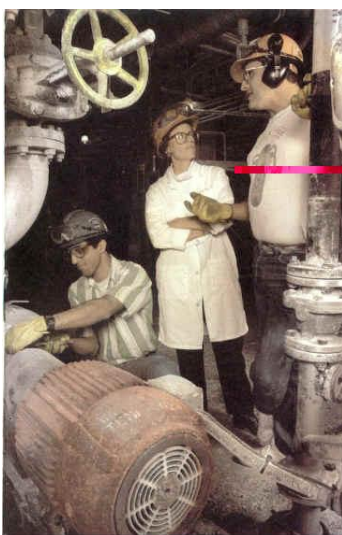
Στο τέταρτο πακέτο εργασίας θα δοθούν απαντήσεις για το πως θα συγκεντρωθούν οι πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρήσεις και για το πως θα οργανωθεί μια κεντρική ιστοσελίδα που θα εμπεριέχει όλες τις πληροφορίες σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, τον τρόπο υποβολής των αιτήσεων από τους σπουδαστές και προώθησης αυτών στις επιχειρήσεις. Ακόμη θα προσδιορίζεται ο τρόπος επιλογής εποπτών από το ίδρυμα και την επιχείρηση. Τέλος μελετάται η δυνατότητα και ο τρόπος πρόσκλησης των επιχειρήσεων στα κατά τόπους Ιδρύματα για ημερίδες παρουσίασης των δραστηριοτήτων τους, για συνεντεύξεις με σπουδαστές και αμοιβαία επιλογή.

Στο πέμπτο πακέτο εργασίας εξετάζεται η δυνατότητα λειτουργίας των δομών της πρακτικής άσκησης μαζί με τις δομές των προγραμμάτων ενθάρρυνσης της επιχειρηματικότητας υπό την σκέπη των Γραφείων Διασύνδεσης. Να υπάρχει δηλαδή μία οριζόντια δράση πρακτικής άσκησης ανά ίδρυμα, ενταγμένη στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της προγραμματικής περιόδου 2007-2013, η οποία να αναλύεται σε επιμέρους πακέτα εργασίας. Εδώ απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή στο σχεδιασμό της δράσης για να ικανοποιείται το θεσμικό πλαίσιο που δίνει στην Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης των Τμημάτων της ανώτατης εκπαίδευσης την αρμοδιότητα της επιλογής της θέσης πρακτικής άσκησης με συγκεκριμένα κριτήρια και της τοποθέτησης του σπουδαστή στη θέση με συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

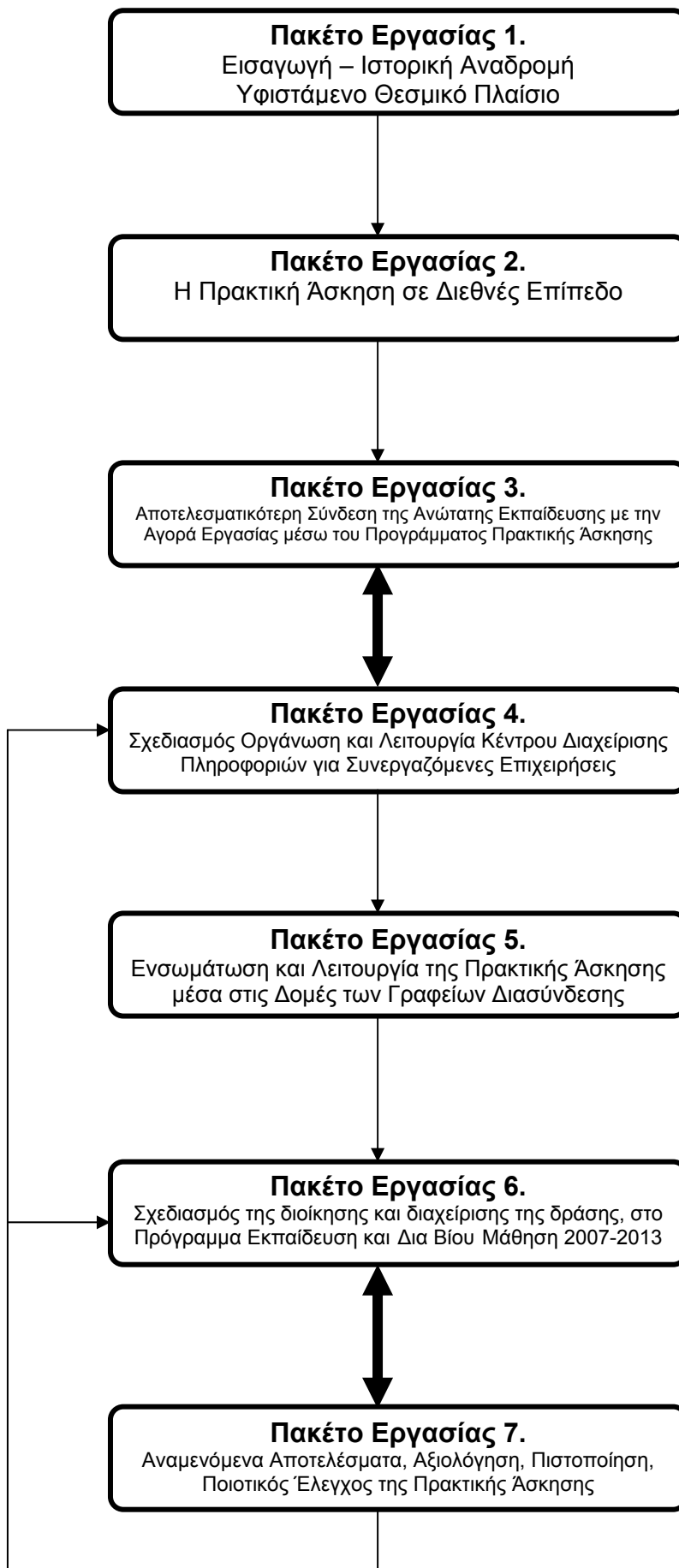
Στο έκτο πακέτο εργασίας αναλύεται όλος ο σχεδιασμός της διοίκησης και της διαχείρισης της δράσης, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση, τα όργανα διοίκησης και οι διαδικασίες έτσι ώστε να υπάρχει ομαλή ροή του έργου χωρίς καθυστερήσεις στην τοποθέτηση και την αποζημίωση των σπουδαστών.

Στο τελευταίο πακέτο εργασίας περιγράφονται και αναλύονται τα αναμενόμενα αποτελέσματα από τις προτεινόμενες δράσεις και προτείνονται δείκτες τόσο για την

παρακολούθηση των δράσεων, όσο και για τη μέτρηση των αποτελεσμάτων και την αξιολόγηση των επιδόσεων των σπουδαστών και των επιχειρήσεων.

Στο παρακάτω σχήμα απεικονίζεται σχηματικά η Δομή της Μελέτης.

1.2 Ιστορική Αναδρομή – Υφιστάμενο Θεσμικό Πλαίσιο

Από μελέτες και έρευνες που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια (ΤΕΙ Καβάλας, “Πρακτική άσκηση, εμπειρία, προοπτικές”, Πρακτικά διεθνούς συνάντησης, ISBN 978-960-363-029-6, 14-16 Ιουνίου, Καβάλα, 2007), διαφαίνεται ότι η πρακτική άσκηση των σπουδαστών είναι καλά οργανωμένη στα Τεχνολογικά Ιδρύματα με υπέρ εικοσαετή επιτυχή πορεία. Η πείρα των στελεχών των Τμημάτων στην επιλογή των επιχειρήσεων είναι δεδομένη, γνωρίζοντας ότι απαραίτητη προϋπόθεση για τον διορισμό του Εκπαιδευτικού προσωπικού των ΤΕΙ είναι και η επαγγελματική εμπειρία. Επιπλέον το ενδιαφέρον των ΤΕΙ για την πρακτική άσκηση είναι μεγάλο καθότι εξυπηρετεί τους εκπαιδευτικούς στόχους των διαφόρων ειδικοτήτων που υπάρχουν στα ΤΕΙ, καθώς και τον τεχνολογικό χαρακτήρα των προγραμμάτων σπουδών τους.

Με δεδομένη λοιπόν την αξία της πρακτικής άσκησης για τα ΤΕΙ, η ομώνυμη δράση στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθηση της Προγραμματικής Περιόδου 2007-2013 έρχεται συμπληρωματικά στο θεσμό αυτό να δημιουργήσει ποιοτικές θέσεις άσκησης με περισσότερες απαιτήσεις, καλύτερη οργάνωση αλλά και καλύτερη αμοιβή των ασκουμένων σπουδαστών. Επιθυμητό φυσικά είναι, να επαρκούν οι πόροι του Προγράμματος για να ενταχθούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι σπουδαστές στις θέσεις αυτές σε όλη τη διάρκεια της Προγραμματικής Περιόδου.

Οι σπουδαστές των ΤΕΙ σύμφωνα με τη Νομοθεσία πραγματοποιούν υποχρεωτικά εξάμηνη πρακτική άσκηση στο επάγγελμα μετά το τέλος του εβδόμου εξαμήνου σπουδών και αφού έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία μεγάλο των υποχρεωτικών ωρών του Προγράμματος Σπουδών. Η διαδικασία αυτή αποτελεί ένα τμήμα των σπουδών στα ΤΕΙ όπου οι σπουδαστές εκπαιδεύονται σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Ο θεσμός αυτός συνδέεται με το επίκεντρο της φυσιογνωμίας και του ρόλου των ΤΕΙ ως ιδρυμάτων με κατεύθυνση την εφαρμογή των επιστημονικών γνώσεων και πορισμάτων, την εφαρμογή και διάδοση της Τεχνολογίας. Με το θεσμό της άσκησης γίνεται σύνδεση θεωρίας και πράξης, εκπαίδευσης και παραγωγής. Η σύνδεση αυτή των σπουδαστών και των ιδρυμάτων κατ’ επέκταση με τις συνθήκες και τα προβλήματα της παραγωγής αποδίδει αμοιβαία θετικά αποτελέσματα και επενεργεί ώστε η εκπαίδευση να παρέχει εφαρμόσιμες γνώσεις.

Ειδικότερα :

- Οι σπουδαστές ασκούνται σε θέσεις παραγωγικών μονάδων και υπηρεσιών του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα που εντοπίζονται από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος με τη βοήθεια και του Γραφείου Διασύνδεσης με βάση τις απαιτήσεις του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης και υπογράφεται σχετική σύμβαση σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Νόμων και των Κανονισμών απασχόλησης σπουδαστών για Πρακτική Άσκηση στις Επιχειρήσεις.
- Οι σπουδαστές στο χώρο της άσκησης τους παρακολουθούν συγκεκριμένο πρόγραμμα το οποίο διαμορφώνεται από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης του Τμήματος σε συνεργασία με τους υπευθύνους των Επιχειρήσεων και η

εφαρμογή του εποπτεύεται / ελέγχεται από μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού των ΤΕΙ. Ταυτόχρονα ο σπουδαστής εποπτεύεται και υποβοηθείται από κάποιο στέλεχος της επιχείρησης που του ανατίθεται ειδική ευθύνη.

- Όλες τις δραστηριότητες που αναπτύσσουν οι σπουδαστές στη διάρκεια της άσκησης τους, τις καταγράφουν σε ειδικό βιβλίο το οποίο στο τέλος της άσκησης κατατίθεται στο τμήμα μαζί με σχετικές εκθέσεις του εποπτεύοντος καθηγητή και του στελέχους της επιχείρησης με βάση τις οποίες ακολουθεί κρίση για την επιτυχία της άσκησης ή μη.

Για παράδειγμα, ο σπουδαστής του ΤΕΙ έρχεται σε επαφή κατά τη διάρκεια των σπουδών του με το αντικείμενο του ποιοτικού ελέγχου. Η πρακτική άσκηση έρχεται να συμπληρώσει την θεωρητική γνώση που αποκτήθηκε. Η συμμετοχή του σπουδαστή στη διαδικασία ολικού ποιοτικού ελέγχου μιας οργανωμένης επιχείρησης του δίνει τη δυνατότητα να διαπιστώσει πως εφαρμόζεται και σε ποιο βαθμό η θεωρητική γνώση και να αποκτήσει εμπειρίες που θα τον βοηθήσουν και στην επαγγελματική του αποκατάσταση αλλά κυρίως στην αποδοτικότερη ένταξή του στους εργασιακούς χώρους.

Επίσης, κατά τη διάρκεια των σπουδών του ο σπουδαστής μαθαίνει τη λειτουργία και τη χρήση μετρητικών συσκευών, οργάνων και μηχανών. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής του άσκησης σε οργανωμένη επιχείρηση βλέπει πως τα όργανα και τα μηχανήματα εντάσσονται στην παραγωγική διαδικασία και εφαρμόζει στην πράξη μεθόδους μέτρησης διαφόρων παραμέτρων που την επηρεάζουν με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα στην εμπειρία του.

Με βάση τους δείκτες πραγματοποίησης του συμπληρώματος προγραμματισμού ή υλοποίησης της πράξης της πρακτικής άσκησης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης II, είχε σημαντικά αποτελέσματα ως προς το φυσικό αντικείμενο (**63251 θέσεις πρακτικής στην ανώτατη εκπαίδευση, απολογιστικά έως τις αρχές του 2006 και 60000 θέσεις τουλάχιστον ως σίγουρο στόχο έως το τέλος του 2008**).

Η Πρακτική Άσκηση στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης II αποτελεί τη συνέχιση και διεύρυνση της ενέργειας που χρηματοδοτήθηκε μέσω του ΕΠΕΑΕΚ και που πραγματοποιήθηκε με ιδιαίτερα θετικά αποτελέσματα. Ειδικότερα για την περίοδο χρηματοδότησης που αφορούσε το ΕΠΕΑΕΚ η πρακτική άσκηση προβλεπόταν στο σύνολο σχεδόν των Ιδρυμάτων αλλά δεν ήταν σε όλα υποχρεωτική, με εξαίρεση τα ΤΕΙ στα οποία είναι θεσμοθετημένη και υποχρεωτική. Συγκεκριμένα τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν ήταν συνολικά 144 και αφορούσαν την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης από Τμήματα της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το πρώτο διάστημα υλοποίησης της δράσης, η συμβολή των μελών ΕΠ στη διαμόρφωση της επαφής με τον παραγωγικό χώρο ήταν σημαντική. Η ενίσχυση της αμοιβής του σπουδαστή συνέτεινε στην αύξηση του ενδιαφέροντος και της απόδοσης του σπουδαστή, πράγμα το οποίο ωφέλησε και τον ίδιο αλλά και τις επιχειρήσεις. Ειδικά για τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, η σημαντικότερη συμβολή των προγραμμάτων Πρακτικής Άσκησης βρίσκεται στην οικονομική ενίσχυση όλου του μηχανισμού υλοποίησης του θεσμού και στη βελτίωση και εκσυγχρονισμό των

οργανωτικών δομών του. Ο θεσμός οργανώθηκε, τυποποιήθηκαν σε μεγάλο μέρος οι λειτουργίες του και σταδιακά, με διαφορετικές μορφές, ανάλογα τις ιδιαιτερότητες και την εμπειρία κάθε Τμήματος, προχώρησε, εμφανίζοντας σε όλες τις περιπτώσεις αύξουσα ως προς το χρόνο ποιοτική εφαρμογή. Οι σπουδαστές ανταποκρίθηκαν θετικά και μάλιστα στις περισσότερες περιπτώσεις η ζήτηση υπερέβη την προσφορά θέσεων και έγινε επιλογή με βάση συγκεκριμένα κριτήρια. Ο παραγωγικός χώρος, ανταποκρίθηκε θετικά στην αύξηση του ενδιαφέροντος και της απόδοσης των σπουδαστών και έτσι τέθηκαν οι βάσεις για την εδραίωση σταθερής και μόνιμης συνεργασίας μεταξύ ακαδημαϊκού περιβάλλοντος και αγοράς εργασίας. Οι σπουδαστές, καλύτερα ενημερωμένοι για το σχετικό εργασιακό περιβάλλον, με την ολοκλήρωση των σπουδών τους διευκολύνθηκαν στην ένταξή τους στο επάγγελμα.

Οι δράσεις Πρακτικής Άσκησης στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης II πέτυχαν τους κύριους στόχους τους. Δηλαδή :

- Βοήθησαν στην αποδοτικότερη εμπέδωση της θεωρητικής και εργαστηριακής γνώσης μέσα από εφαρμογές της πράξης
- Συνέβαλαν στην εξοικείωση των φοιτητών με τις απαιτήσεις ποιοτικότερου εργασιακού περιβάλλοντος.
- Διευκόλυναν πολλές φορές τη μετάβαση των ασκουμένων από τον ακαδημαϊκό χώρο στο χώρο της παραγωγής, των επιχειρήσεων και των οργανισμών και την ένταξή τους στο παραγωγικό σύστημα.
- Αύξησαν το ενδιαφέρον των σπουδαστών με θετικά αποτελέσματα στην ανάδειξη των δεξιοτήτων των ασκουμένων και στην ανάπτυξη επαγγελματικής συνείδησης .
- Οδήγησαν, με την καλύτερη οργάνωση στη δημιουργία ποιοτικότερου περιβάλλοντος συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ ΤΕΙ και φορέων υποδοχής ασκουμένων

Η αναμόρφωση, ενίσχυση και διεύρυνση του θεσμού της πρακτικής άσκησης στα ΤΕΙ της χώρας είχε σαν αποτέλεσμα την ολόπλευρη επίτευξη των προαναφερθέντων στόχων. Για την προσέγγιση των στόχων χρησιμοποιήθηκαν :

- Η αξιολόγηση της υφιστάμενης εμπειρίας και η διαμόρφωση πολιτικής σε επίπεδο Τμήματος
- Η διασφάλιση της συνάφειας της θέσης της πρακτικής άσκησης με το περιεχόμενο σπουδών του ασκούμενου σπουδαστή
- Η αξιοποίηση της γνώσης που αποκτήθηκε στη διάρκεια των σπουδών κατά την περίοδο της πρακτικής άσκησης.
- Η καλύτερη αμοιβή του ασκούμενου σπουδαστή.
- Η αμοιβή των υπευθύνων του Τμήματος για την οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης και των εποπτών.)
- Η ακριβέστερη περιγραφή των θέσεων άσκησης σε συνδυασμό και με το εγκεκριμένο περιεχόμενο της άσκησης κάθε Τμήματος
- Η αξιολόγηση της συμβολής της πρακτικής άσκησης στην αναβάθμιση του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών και στη σχέση ακαδημαϊκού και εργασιακού περιβάλλοντος

Για τον καλύτερο συντονισμό της υλοποίησης της πρακτικής άσκησης υλοποιήθηκε ανά Ίδρυμα **ένα έργο** και ανά Τμήμα **ένα υποέργο**.

Επί μέρους δράσεις που συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων είναι:

- Η θέσπιση πρωτοκόλλου συνεργασίας και κανόνων δεοντολογίας μεταξύ Ιδρύματος και Φορέων υποδοχής ασκουμένων
- Ο εκσυγχρονισμός του υποστηρικτικού συστήματος (ανανέωση, αναβάθμιση εξοπλισμού- λογισμικού κλπ).
- Η περαιτέρω ανάπτυξη των υπαρχουσών βάσεων δεδομένων
- Η εξομάλυνση των διαφορών στην οργάνωση και υλοποίηση ανά Τμήμα θεωρώντας και τις ιδιαιτερότητες του φυσικού αντικείμενου σε κάθε περίπτωση.
- Η προτυποποίηση υλικού ενημέρωσης φοιτητών.
- Η διάχυση της ενημέρωσης (Χρήση ηλεκτρονικής ενημέρωσης)

Συνεκτικότητα του μέτρου με τους στόχους του άξονα προτεραιότητας

Το έργο της πρακτικής άσκησης αποτέλεσε μία από τις ενέργειες του μέτρου 2.4 «Επαγγελματικός προσανατολισμός και σύνδεση με την αγορά εργασίας» το οποίο εντάσσεται στον άξονα Α2 του Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΥΠΕΠΘ με τίτλο «Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια της δια βίου μάθησης». Σύμφωνα με τους στόχους που είχαν τεθεί για το έργο, η ενέργεια της Πρακτικής Άσκησης προσανατολίσθηκε κυρίως στην αναβάθμιση της παρεχόμενης εκπαίδευσης, με μέτρα και δράσεις που συμβάλλουν στην αποτελεσματικότερη εμπέδωση και αφομοίωση της ακαδημαϊκής γνώσης. Οργανώθηκε, με συστηματικότερο τρόπο, η επικοινωνία με την παραγωγή, η γνώση δοκιμάσθηκε στο χώρο της εφαρμογής της και η εκπαίδευση των σπουδαστών έγινε περισσότερο ολοκληρωμένη. Η ανάδραση μεταξύ εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και παραγωγικού χώρου, ουσιαστικά βοήθησε στην εξέλιξη της παρεχόμενης μόρφωσης.

Συνέπεια με κοινοτικές πολιτικές

Η ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων αποτέλεσε για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ II) ένα από τα πεδία της ευρωπαϊκής κοινωνικής πολιτικής (πεδίο 2) το οποίο προσεγγίζεται, από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα μέσα από σειρά μακροχρόνιων και βραχυχρόνιων πολιτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης με στόχους τη βελτίωση της απασχόλησης, την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού συστήματος και της ποιότητας της προσφερόμενης, Δημόσιας Παιδείας καθώς και την ενίσχυση των πολιτικών ίσων ευκαιριών για γυναίκες και άνδρες.

Η βελτίωση της παρεχόμενης εκπαίδευσης και η σύνδεση της με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, αποτελούν προϋπόθεση για τη βελτίωση της απασχόλησης των νέων (πεδίο πολιτικής 3, άξονας προτεραιότητας 2). Οι ενέργειες που τείνουν στην αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου, στην αξιολόγηση όλων των παραμέτρων του εκπαιδευτικού έργου, στην αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών, στην ενίσχυση των υποδομών και στη σύνδεση εκπαίδευσης – παραγωγής είναι οι κεντρικές δράσεις που συγκεκριμενοποιούν την κοινοτική επιλογή στο πεδίο αυτό.

Η πρακτική άσκηση στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ II) αποτέλεσε ενέργεια με πολλαπλό ρόλο. Συνδέεται με τα πεδία πολιτικής 2 και 3, συμβάλλοντας στην βελτίωση της παρεχόμενης μόρφωσης, στην καλλιέργεια δεξιοτήτων, στη σύνδεση εκπαίδευσης –

παραγωγής και στην προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας.

Βιωσιμότητα

Η βιωσιμότητα της Πρακτικής Άσκησης για τα Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα, είναι δεδομένη διότι η ενέργεια αυτή αποτελεί θεσμό με οργάνωση και ιστορία. Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα έρχονται να ενισχύσουν οικονομικά το θεσμό και να συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό και στην καλύτερη οργάνωσή του.

Συνέργια, συμπληρωματικότητα, αποτελεσματικότητα

Τα τρία έργα, Γραφεία Διασύνδεσης, Ενθάρρυνση της Επιχειρηματικότητας και Πρακτική άσκηση που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης παρουσίασαν σε μεγάλο βαθμό συνεργεία και συμπληρωματικότητα μεταξύ τους. Οι δράσεις αυτές στο σύνολο τους είχαν σαν αποτέλεσμα τη σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας. Σημαντικές εκδηλώσεις του Γραφείου Διασύνδεσης ή του έργου της επιχειρηματικότητας, όπως για παράδειγμα οι ημέρες καριέρας ή η παρουσίαση περιπτώσεων καλών πρακτικών επιχειρηματικότητας των νέων, είχαν αφενός μεν κοινό σημείο αναφοράς τους σπουδαστές και την επαγγελματική τους αποκατάσταση, αφετέρου δε την προσέλκυση και συμμετοχή εταιριών σε δράσεις που σχετίζονται με την παρεχόμενη εκπαίδευση από τα ΤΕΙ. Η αποτελεσματικότητα των δράσεων αυτών σε ότι αφορά τη σύνδεση εκπαίδευσης-αγοράς εργασίας κρίνεται ικανοποιητική. Θα πρέπει να τονιστεί ότι το γεγονός της ξεχωριστής προκήρυξης των τριών έργων αποτέλεσε ένα εν τη γενέσει πρόβλημα αποτρέποντας τη βελτιστοποίηση και μεγιστοποίηση της συνέργιας των τριών έργων. Δηλαδή τα έργα υλοποιήθηκαν, συνεργάστηκαν αλλά όχι στο μέγιστο δυνατό επίπεδο, ιδιαίτερα μάλιστα η πρακτική άσκηση η οποία υλοποιήθηκε έξω από τις δομές του Γραφείου Διασύνδεσης.

Συνέργια και συμπληρωματικότητα του έργου της Πρακτικής άσκησης υπήρξε σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό και με άλλα έργα του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης. Στο έργο των **Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών** υπήρξε συνέργια και συμπληρωματικότητα σε ότι αφορά τη χρησιμοποίηση συγγραμμάτων, βάσεων δεδομένων και χρήση των υπηρεσιών διαδανισμού. Επιπλέον στο έργο **Αρχιμήδης, και Αρχιμήδης Περιβάλλον** λόγω της συμμετοχής εταιριών και πανεπιστημίων στις ερευνητικές ομάδες, γεγονός που δημιουργεί προϋποθέσεις για το άνοιγμα θέσεων πρακτικής. Παρομοίως, στα έργα των **Προπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών** και της **Διεύρυνσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης** υπήρξε συνέργια και συμπληρωματικότητα με την πρακτική λόγω της συνεργασίας με εταιρίες και επαγγελματικούς φορείς στην αναζήτηση και εντοπισμό των αναγκών της αγοράς εργασίας και την ένταξη στο πρόγραμμα σπουδών των Τμημάτων των ΤΕΙ νέων μαθημάτων καθώς και προγραμμάτων πρακτικής. Επίσης στο έργο της **Ενίσχυσης σπουδών Πληροφορικής** η συνέργια και συμπληρωματικότητα με την πρακτική έρχεται με τη χρησιμοποίηση ιστοτόπων πληροφόρησης, πλατφόρμων διδασκαλίας από απόσταση και της τηλεεκπαίδευσης για παροχή υπηρεσιών σε σπουδαστές και επιχειρήσεις που αφορούν και την πρακτική άσκηση. Αντίθετα σε άλλα έργα, όπως για παράδειγμα τα **Προγράμματα φύλλου και ισότητας**, υπήρξε περιορισμένη συνέργια και συμπληρωματικότητα λόγω της φύσης των έργων.

Εμπειρικά στοιχεία για την αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης που πραγματοποιήθηκε μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης, ιδιαίτερα στο τμήμα που αφορά τη σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας, δείχνουν ότι αυτή δεν είναι ικανοποιητική σε υψηλό βαθμό, αυτό βέβαια και σε σύγκριση με την πρακτική που υλοποιήθηκε μέσω των ΤΕΙ, χωρίς χρηματοδότηση. Είναι αλήθεια ότι οι στόχοι που είχαν τεθεί από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης ήταν υψηλοί, όμως η μη πρόβλεψη ενός ουσιαστικού συστήματος καταγραφής και παρακολούθησης των ήδη επωφελημένων από την πρακτική άσκηση σπουδαστών, μετά την αποφοίτησή τους, δεν επέτρεψε τη μεγιστοποίηση του αποτελέσματος. Η προσπάθεια αυτή έγινε, χωρίς συστηματικό τρόπο, μόνο σε κάποια επιμέρους Τμήματα των ΤΕΙ, χωρίς να γίνεται διάκριση των δυο ειδών πρακτικής άσκησης, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν διαθέσιμα ποσοτικά στοιχεία σε ότι αφορά την απορρόφηση των αποφοίτων στην επιχείρηση στην οποία πραγματοποίησαν την πρακτική τους άσκηση ως σπουδαστές. Από τη εμπειρία των υπευθύνων έργων της πρακτικής άσκησης, όπως αυτή εκφράστηκε σε σχετικές εκδηλώσεις και ημερίδες των ΤΕΙ της χώρας (ΤΕΙ Καβάλας, “Πρακτική άσκηση, εμπειρία, προοπτικές”, Πρακτικά διεθνούς συνάντησης, ISBN 978-960-363-029-6, 14-16 Ιουνίου, Καβάλα, 2007), εκτιμάται ότι ανάλογα με την ειδικότητα απορροφάται κατά μέσο όρο ένα ποσοστό αποφοίτων της τάξης του 10-15%.

Προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά τη εφαρμογή των δράσεων Πρακτικής Άσκησης

(α) Όπως αναφέρθηκε, η Πρακτική Άσκηση στα Ανώτατα Τεχνολογικά Ιδρύματα είναι θεσμοθετημένη και ενταγμένη στο πρόγραμμα σπουδών των Τμημάτων. Το Τμήμα έχει κεντρικό ρόλο στη σχεδίαση του περιγράμματος της Άσκησης του σπουδαστή. Από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα ζητείται η οικονομική ενίσχυση κυρίως στην αμοιβή του σπουδαστή (σαν κίνητρο αύξησης του ενδιαφέροντος) και η υποβοήθηση στον εκσυγχρονισμό του κεντρικού διαύλου επικοινωνίας με τις επιχειρήσεις για τον εντοπισμό των ποιοτικότερων θέσεων άσκησης στο δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα. Έτσι λοιπόν, μία οριζόντια δράση (με επιμέρους πακέτα εργασίας) ανά Ίδρυμα είναι αρκετή και δεν απαιτούνται υποέργα ανά Τμήμα που αυξάνουν την πολυπλοκότητα της δράσης.

(β) Σε σχέση με την αμοιβή του σπουδαστή, όπως αναλύεται στα επόμενα, υπάρχει διαφορετικότητα ανάλογα με τον τομέα της οικονομίας που ευρίσκεται η θέση πρακτικής άσκησης. Ειδικά όταν η Πρακτική Άσκηση γίνεται στον ιδιωτικό τομέα, η επιχείρηση επιδοτείται από τον ΟΑΕΔ με το μισό της θεσμοθετημένης αμοιβής του σπουδαστή. Η διαφορετικότητα αυτή των θεσμοθετημένων αμοιβών δημιουργεί προβλήματα και πολυπλοκότητα στην οικονομική διαχείριση του έργου, όταν έρχεται η επιχορήγηση από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα να εξομαλύνει τη διαφορά. Για πολλούς λόγους είναι αδύνατο να γίνει απόλυτη εξομοίωση των αμοιβών των σπουδαστών. Προτείνεται ενιαία επιχορήγηση της θέσης εργασίας από το ΕΣΠΑ (πχ 350€ / θέση). Αν ο προϋπολογισμός αδυνατεί να καλύψει όλο το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης του Ιδρύματος, τότε θα πρέπει να γίνεται επιλογή των επιδοτούμενων θέσεων άσκησης με βάση συγκεκριμένα κριτήρια που προτείνονται παρακάτω.

Το θεσμικό πλαίσιο με βάση το οποίο υλοποιείται η Πρακτική Άσκηση στα ΤΕΙ είναι το εξής :

- **Άρθρο 24 του Ν.1404/83** (καθιέρωση της πρακτικής άσκησης ως μέρος του διδακτικού έργου)

1.Το διδακτικό έργο κατανέμεται σε εξαμηνιαία μαθήματα και περιλαμβάνει:

α. Θεωρητική διδασκαλία μαθημάτων.

β. Πρακτικές, φροντιστηριακές ή εργαστηριακές ασκήσεις ή ασκήσεις σε χώρους εργασίας, που αποσκοπούν στην εμπέδωση και εφαρμογή της θεωρίας και την απόκτηση επαγγελματικών δεξιοτήτων.

γ. Σεμινάρια, επισκέψεις σε παραγωγικές εγκαταστάσεις και άλλες ανάλογες δραστηριότητες.

δ. Πτυχιακές εργασίες και

ε. Άσκηση στο επάγγελμα

(Σημείωση: Το διδακτικό έργο προσδιορίζεται ακριβέστερα στον πιο πρόσφατο και ειδικό νόμο 2530/97, άρθρο 7 παρ. 2, ο οποίος πρέπει να λαμβάνεται υπόψη).

Όπου στο εξής στο νόμο αυτό γίνεται αναφορά σε μάθημα εννοείται διδακτικό έργο, προσφερόμενο σε μια ή περισσότερες από τις μορφές της παραγράφου αυτής, εκτός από την άσκηση στο επάγγελμα.

Τα μέλη του Ε.Π. ή ειδικό γραφείο του τμήματος παρέχουν συμβουλές στους σπουδαστές για την κατάρτιση του προγράμματος σπουδών τους σε σχέση με τον κανονισμό σπουδών και τις ιδιαίτερες κλίσεις τους.

Ακόμη το τμήμα για την πρακτική άσκηση των σπουδαστών στο επάγγελμα προγραμματίζει την τοποθέτησή τους σε θέσεις του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1351/1983 (ΦΕΚ 56) και σε θέσεις του ιδιωτικού τομέα, που δημιουργούνται με πρωτοβουλία είτε ιδιωτικών φορέων είτε της πολιτείας.

Με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εργασίας, καθορίζονται οι όροι απασχόλησης των ασκούμενων σπουδαστών και τα λοιπά δικαιώματα και υποχρεώσεις των ίδιων και των εργοδοτών και οι συνέπειες της μη τήρησης των υποχρεώσεων, ως και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την άσκηση στο επάγγελμα.

- **Π.Δ. 174/85** (Φ.Ε.Κ.59/τ.Α /29-3-85) (εισαγωγή του πλαισίου της οργάνωσης, εποπτείας και αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης).

1.2.1 Σκοπός της Πρακτικής Άσκησης

Η άσκηση στο επάγγελμα είναι ελεγχόμενη από το τμήμα και αποσκοπεί:

α. Στην ενημέρωση των ασκουμένων για τη διάρθρωση και λειτουργία των μονάδων παραγωγής ή υπηρεσιών, για τους κοινωνικούς, οικονομικούς και τεχνολογικούς παράγοντες που επηρεάζουν τις συνθήκες εργασίας, καθώς και στην ενεργό συμμετοχή των ασκουμένων στις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής ή παροχής υπηρεσιών.

β. Στο συσχετισμό των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών με τα προβλήματα των χώρων εφαρμογής.

γ. Στην επαφή του τμήματος με τους χώρους παραγωγής και εφαρμοσμένης έρευνας για τη δημιουργία αμφίδρομης σχέσης μεταξύ τους.

1.2.2 Διάρκεια της Άσκησης

Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης στο επάγγελμα ορίζεται σε οκτώ (8) μήνες για όλους τους σπουδαστές και χωρίζεται σε δύο περιόδους :

α. Η πρώτη περίοδος διαρκεί δύο (2) μήνες (ή οκτώ ημερολογιακές εβδομάδες πενθήμερης εργασίας) και πραγματοποιείται εκτός του χρόνου μαθημάτων, μετά το τέταρτο ή πέμπτο εξάμηνο σπουδών. Στο διάστημα αυτό οι ασκούμενοι ενημερώνονται πάνω σε θεμελιώδη οργανωτικά, λειτουργικά και τεχνολογικά θέματα του χώρου εργασίας τους.

Για τη διεξαγωγή αυτής της περιόδου αποφασίζει το Συμβούλιο του Τμήματος ανάλογα με τη φύση των σπουδών. Η **δίμηνη πρακτική άσκηση** δεν πραγματοποιείται στα περισσότερα τμήματα μετά από απόφαση των συμβουλίων τους διότι παρατηρήθηκε ότι δυσχεραίνει την διεξαγωγή της εξάμηνης, υποχρεωτικής και συνεχούς πρακτικής άσκησης. Η δίμηνη πρακτική άσκηση, εφόσον έχει αποφασιστεί η διεξαγωγή της από το Τμήμα, σύμφωνα με τα προηγούμενα είναι υποχρεωτική για όλους τους σπουδαστές.

β. Η δεύτερη περίοδος διαρκεί έξι (6) μήνες (ή 24 ημερολογιακές εβδομάδες πενθήμερης εργασίας) και πραγματοποιείται μετά το τελευταίο εξάμηνο σπουδών. Η περίοδος αυτή άσκησης είναι συνεχόμενη, χωρίς διακοπή, εκτός των περιπτώσεων εποχιακών επιχειρήσεων. Στην περίπτωση επιχειρήσεων που λειτουργούν εποχιακά, η δεύτερη περίοδος της πρακτικής άσκησης μπορεί να πραγματοποιηθεί μερικά και σε χώρους εργασίας συναφούς αντικειμένου με την ειδικότητα του ασκούμενου σπουδαστή.

γ. Ειδικά για τους σπουδαστές των σχολών επαγγελματιών υγείας και πρόνοιας η πρακτική – εργαστηριακή τους άσκηση που διεξάγεται σύμφωνα με το αναλυτικό τους πρόγραμμα, εκτός σχολών, σε ιδρύματα, υπηρεσίες ή οργανισμούς, βαθμολογείται ως εργαστηριακό μάθημα και δεν λαμβάνεται υπόψη ως πρακτική άσκηση στο επάγγελμα κατά την έννοια του Π.Δ. 174/85 (Φ.Ε.Κ.59/τ.Α /29-3-85).

1.2.3 Εργασιακοί χώροι

Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται κατά κύριο λόγο στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή της έδρας του ΤΕΙ.

1.2.4. Οργάνωση και Εποπτεία

Ύστερα από απόφαση της γενικής συνέλευσης του οικείου τμήματος καθορίζεται το περίγραμμα προγράμματος της πρακτικής άσκησης στο επάγγελμα που δημοσιεύεται μαζί με το πρόγραμμα σπουδών κάθε τμήματος.

Κάθε σπουδαστής που πρόκειται να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση στο επάγγελμα υποβάλλει αίτηση – δήλωση στο τμήμα που είναι γραμμένος με την οποία δηλώνει μία ή περισσότερες υπηρεσίες ή επιχειρήσεις στις οποίες ενδιαφέρεται να απασχοληθεί. Η επιτροπή πρακτικής άσκησης που περιγράφεται παρακάτω κατανέμει τους σπουδαστές στις υπάρχουσες θέσεις αφού συνεκτιμήσει τις δηλώσεις τους και ανακοινώνει σε κάθε εργοδότη τα ονόματα των σπουδαστών που θα ασκηθούν σ' αυτόν. Σημειώνεται ότι ο σπουδαστής μπορεί να εντοπίσει και μόνος του τη θέση πρακτικής του άσκησης, επιδεικνύοντας σχετική βεβαίωση του τμήματος στην οποία φαίνεται ότι εκπληρώνει τις προϋποθέσεις για την πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης. Η επιχείρηση εκδίδει βεβαίωση αποδοχής του σπουδαστή για την πλήρωση της θέσης. Η βεβαίωση αυτή μαζί με το εταιρικό σχήμα της επιχείρησης και σχετική αίτηση του σπουδαστή υποβάλλεται στο τμήμα και η επιτροπή πρακτικής άσκησης αποφαινεται για την έγκριση της θέσης και την τοποθέτησή του σ' αυτή.

*Σπουδαστής ο οποίος τοποθετείται από το Τμήμα του σε θέση πρακτικής άσκησης του Δημοσίου Τομέα και δεν παρουσιάζεται το αργότερο εντός 10 ημερών από την έναρξη του προγράμματος της πρακτικής άσκησης, αποκλείεται από τη θέση αυτή, η οποία αποδεσμεύεται και μπορεί να διατεθεί για κάλυψη άλλων αναγκών. Ο σπουδαστής αυτός κάνει πρακτική άσκηση, εφόσον θέλει, στο δημόσιο τομέα, με την έναρξη της επόμενης περιόδου.

(Ε5/3196/14-05-87)

1.2.5 Προϋποθέσεις για Πρακτική Άσκηση

Για την πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης ο φοιτητής πρέπει να:

- Βρίσκεται σε τυπικό εξάμηνο μεγαλύτερο του Ζ' για τα τμήματα με προγράμματα σπουδών οκτώ (8) εξαμήνων.
- Έχει παρακολουθήσει με επιτυχία τα 2/3 των μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.
- Έχει περάσει όλα τα μαθήματα ειδικότητας.

* Αρκετά ΤΕΙ έχουν μεταβάλει κάποιες προϋποθέσεις με τροποποίηση των κανονισμών σπουδών από τη Συνέλευσή τους. Για παράδειγμα, αντί των δύο τελευταίων προϋποθέσεων έχουν εισάγει σαν εναλλακτική προϋπόθεση την επιτυχή παρακολούθηση των 4/5 των συνολικώς προβλεπόμενων ωρών του προγράμματος σπουδών του τμήματος.

1.2.6 Χρονικές περίοδοι Πρακτικής Άσκησης (Ε5/332/22-01-86)

Η εξάμηνη πρακτική άσκηση, σε καθορισμένες θέσεις του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, διεξάγεται μόνο σε δύο συγκεκριμένες χρονικές περιόδους που είναι:

- Για τους σπουδαστές που τελειώνουν το Ζ' εξάμηνο σπουδών το Φεβρουάριο, **από 1 Απριλίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου** και
- Για τους σπουδαστές που τελειώνουν το Ζ' εξάμηνο σπουδών τον Ιούνιο, από **1 Οκτωβρίου μέχρι 31 Μαρτίου**.

Ειδικά για τον ιδιωτικό τομέα, εφόσον η θέση για την πρακτική άσκηση εξασφαλίζεται από τον ενδιαφερόμενο, δεν ισχύουν τα προηγούμενα χρονικά πλαίσια. Η πρακτική άσκηση μπορεί να αρχίζει αμέσως μετά το πέρας των εξετάσεων του τελευταίου εξαμήνου σπουδών και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του Π.Δ. 174/85 (Ε5/332/22-01-86).

1. Κάθε τμήμα που χορηγεί πτυχίο, ασκεί τη γενική εποπτεία της διεξαγόμενης πρακτικής άσκησης των σπουδαστών του στο επάγγελμα. Σε περιπτώσεις άσκησης των σπουδαστών σε θέσεις εργασίας ευρύτερης περιοχής άλλου ΤΕΙ, η εποπτεία ανατίθεται σε μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού συναφούς ειδικότητας του ΤΕΙ που βρίσκεται πλησιέστερα στην περιοχή άσκησης κατόπιν συνεννόησης των αντιστοίχων τμημάτων.
2. Τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού στα οποία έχει ανατεθεί η άσκηση εποπτείας ασκούμενων σπουδαστών επισκέπτονται τους χώρους άσκησης, ενημερώνονται για το αντικείμενο της απασχόλησής τους, παρακολουθούν την επίδοσή τους και συνεργάζονται στην επίλυση των προβλημάτων τους, τόσο με τους ίδιους τους ασκούμενους, όσο και με τον υπεύθυνο της επιχείρησης που ορίζεται παρακάτω.
3. Σε κάθε τμήμα των σχολών των ΤΕΙ συγκροτείται επιτροπή πρακτικής άσκησης αποτελούμενη από τρία(3) μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού και δύο(2) εκπροσώπους των σπουδαστών που εκλέγονται από το σύνολο των σπουδαστών του τμήματος, η οποία έχει ως αποκλειστικό αντικείμενο το συντονισμό των δραστηριοτήτων σχετικά με την πρακτική άσκηση. Η επιτροπή μεριμνά κυρίως:
 - α. Για την αναζήτηση νέων θέσεων πρακτικής άσκησης και γνωστοποίηση των θέσεων πρακτικής άσκησης που υπάρχουν,
 - β. Για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των χώρων εργασίας στους οποίους πρόκειται να πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση.
4. Η διοίκηση των φορέων στους οποίους ασκούνται σπουδαστές, υποχρεούνται, στα πλαίσια της κοινωνικής τους αποστολής, να συμβάλλει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην αρτιότερη εκπαίδευση των ασκούμενων. Για τον σκοπό αυτό ορίζει έναν υπεύθυνο, απόφοιτο Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος συναφούς ειδικότητας μ' αυτή των ασκούμενων και με επαρκή εμπειρία στον εργασιακό του χώρο, ο οποίος:
 - α, Επιβλέπει την εργασία και την επίδοση των ασκούμενων,
 - β. Υποβάλλει προτάσεις στη διεύθυνση της επιχείρησης ή υπηρεσίας για βελτίωση των συνθηκών εργασίας και εκπαίδευση των ασκούμενων.
 - γ. Συνεργάζεται με τον επόπτη εκπαιδευτικό του οικείου ΤΕΙ για την

αποτελεσματικότερη άσκηση των σπουδαστών.

5. Σε περίπτωση που η διοίκηση του φορέα απασχόλησης δεν ακολουθεί σε γενικές γραμμές το πρόγραμμα απασχόλησης των ασκούμενων ή τους ετεροαπασχολεί, είναι δυνατόν, ύστερα από απόφαση της επιτροπής πρακτικής άσκησης του τμήματος να διακοπεί η άσκηση στο συγκεκριμένο αυτό εργασιακό χώρο. Η επιτροπή μεριμνά ώστε να βρεθούν κατά προτεραιότητα νέες θέσεις για τους σπουδαστές που διέκοψαν την άσκηση με τον τρόπο αυτό. Στη νέα θέση πραγματοποιείται πρακτική άσκηση μόνον για το διάστημα που υπολείπεται για τη συμπλήρωση του χρονικού ορίου που προβλέπεται.
6. Αν κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης ο ασκούμενος διαπιστώσει ότι δεν απασχολείται σε θέματα της ειδικότητάς του υπό ευρεία έννοια, οφείλει να το δηλώσει με σημείωμά του, τόσο στον υπεύθυνο που έχει ορισθεί για το χώρο εργασίας, όσο και στον υπεύθυνο επόπτη του τμήματος ΤΕΙ, ο οποίος αποφασίζει αν συντρέχει λόγος αλλαγής θέσης εργασίας ή όχι και σε καταφατική περίπτωση συνεργάζεται με την επιτροπή πρακτικής άσκησης για την τοποθέτηση του ασκούμενου σε άλλη θέση.

1.2.7 Δικαιώματα και Υποχρεώσεις ασκούμενων σπουδαστών

13. Εκτός των περιπτώσεων της παραγράφου 3. στο παραπάνω κείμενο, η πρακτική άσκηση των σπουδαστών στο επάγγελμα αμειβεται. Η αποζημίωση και η ασφάλιση των ασκούμενων ορίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

1.2.8 Αποζημίωση

Το ύψος της αποζημίωσης καθορίζεται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Οικονομικών καθώς και κάθε άλλου συναρμόδιου υπουργού (παρ.4β του άρθρου 71 του ν.1566/87 ΦΕΚ Α, 167).

N.1351/83 ΦΕΚ Α, 56

Οι δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμοί, τα Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και οι Επιχειρήσεις και Οργανισμοί, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παρ.6 του Ν.1256/82, έχουν υποχρέωση να απασχολούν σπουδαστές της Τριτοβάθμιας Επαγγελματικής Εκπαίδευσης που θέλουν να πραγματοποιήσουν την άσκηση στο επάγγελμα. Οι σπουδαστές αυτοί κατά τη διάρκεια της άσκησής τους, εκτός από το δικαίωμα αποζημίωσης και ασφάλισής τους, δεν αποκτούν κανένα άλλο δικαίωμα εργασιακής ή συνταξιοδοτικής μορφής.

Η αποζημίωση των σπουδαστών που πραγματοποιούν άσκηση στο επάγγελμα ορίζεται κατά μήνα σε είκοσι χιλιάδες δρχ (20000). Οι σπουδαστές αυτοί, κατά τη διάρκεια της άσκησής τους, ασφαλίζονται στο ΙΚΑ, μόνο για τις περιπτώσεις ατυχήματος και ασθένειας. Η αποζημίωση αυτή δεν υπόκειται σε καμιά άλλη κράτηση. (Η παράγραφος αυτή καταχωρείται όπως τροποποιήθηκε με τη νομοθετικού περιεχομένου Ε5/5820/84 ΦΕΚ 572 21-8-84 τ.Β' κοινή υπουργική απόφαση).

Οι ασφαλιστικές εισφορές και η αποζημίωση των σπουδαστών αυτών βαρύνουν εξ ολοκλήρου τις υπηρεσίες απασχόλησης ή τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα που σπουδάζει ο

σπουδαστής και καταβάλλονται ύστερα από σχετική βεβαίωση της υπηρεσίας απασχόλησης.

Ο αριθμός των ασκούμενων σπουδαστών, η υπηρεσία άσκησής τους, καθώς και η υπηρεσία ή το Εκπαιδευτικό Ίδρυμα που βαρύνεται με τις δαπάνες αποζημίωσης και υγειονομικής περίθαλψης αυτών καθορίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού. Επίσης, με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καθορίζονται το ύψος του ασφάλιστρου, καθώς και η διαδικασία και κάθε άλλη λεπτομέρεια ασφάλισης των ασκούμενων σπουδαστών.

Κ.Υ.Α. 2025805/2917/0022/93 (ΦΕΚ Β' 307) : Τροποποίηση της κοινής υπουργικής απόφασης Ε5/1258/86 και αύξηση της μηνιαίας αποζημίωσης των σπουδαστών των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) που πραγματοποιούν την άσκηση στο επάγγελμα σε υπηρεσίες του Δημοσίου, ΟΤΑ, και λοιπά Ν.Π.Δ.Δ., επιχειρήσεις και οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα

1. Τροποποιούμε την Ε5/1258/86 απόφασή μας και αυξάνουμε από 20.000 δραχμές σε 60.000 δραχμές (176 €) τη μηνιαία αποζημίωση του σπουδαστών των Τ.Ε.Ι. που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση στο επάγγελμα, σε υπηρεσίες του Δημοσίου, ΟΤΑ και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. σε επιχειρήσεις και οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα όπως επαναοριοθετήθηκε με το Ν. 1892/90.

* Η αποζημίωση στον Δημόσιο Τομέα, στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και στις υπηρεσίες των Τ.Ε.Ι. καταβάλλεται στον ασκούμενο φοιτητή με την προϋπόθεση ότι αυτός απασχολήθηκε κανονικά όλο το μήνα στην υπηρεσία. Σημειώνεται ότι οι υπηρεσίες του Δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, δεν επιχορηγούνται από τον Ο.Α.Ε.Δ..

2. Στις κοινές αποφάσεις του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση του εδαφίου δ' της παρ. 1 του άρθρου 12 του Ν. 1351/83, θα ορίζεται επίσης το ύψος της προκαλούμενης δαπάνης καθώς και ότι έχει εγγραφεί πίστωση στον οικείο προϋπολογισμό για την κάλυψή της, σύμφωνα με το άρθρο 29α του Ν. 1558/85, όπως προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92.

3. Οι καθορισμένες θέσεις πρακτικής άσκησης σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις θα καλύπτονται μόνον εφόσον έχουν εγγραφεί προβλεπόμενες πιστώσεις στους προϋπολογισμούς των υπηρεσιών του Δημοσίου, των ΟΤΑ και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. των επιχειρήσεων και οργανισμών του ευρύτερου δημόσιου τομέα όπως επαναοριοθετήθηκε με το Ν. 1892/90.

4. Οι σπουδαστές των ΤΕΙ που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση στο επάγγελμα δεν δικαιούνται επιδομάτων εορτών και αδείας.

5. Η μηνιαία αποζημίωση υπόκειται σε παρακράτηση φόρου εισοδήματος 15% και σε τέλος χαρτοσήμου 3% και 20% ΟΓΑ επί του Χαρτοσήμου.

6. Οι σπουδαστές των ΤΕΙ κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης στο επάγγελμα ασφαρίζονται στο ΙΚΑ κατά του κινδύνου του ατυχήματος, όπως ορίζει η κοινή υπουργική απόφαση Ε5/1303/86 και η ασφαλιστική εισφορά 1% επί της καταβαλλόμενης αποζημίωσης βαρύνει τον εργοδότη σε κάθε περίπτωση.

7. Από τις διατάξεις αυτής της απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού των προϋπολογισμών των ΟΤΑ και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ. επιχειρήσεων και οργανισμών του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα το ύψος της οποίας δεν μπορεί να προσδιοριστεί.

* Ειδικά για τους σπουδαστές ΤΕΙ που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε Υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, η μηνιαία αποζημίωση καθορίζεται σε 440 ευρώ, ενώ για τους σπουδαστές των δημόσιων και ιδιωτικών ΙΕΚ σε 352 ευρώ. {2/50514/0022/17-09-02 (ΦΕΚ Β, 1219/02)}.

Ε5/1797/1986 ΦΕΚ 183

Το ύψος της αποζημίωσης των πρακτικά ασκούμενων σπουδαστών ΤΕΙ σε **επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα** ορίζεται σε ποσοστό **80%** επί του ημερομίσθιου του ανειδίκευτου εργάτη, που ισχύει κάθε φορά, με βάση την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Η **επιχορήγηση από τον ΟΑΕΔ** των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα που απασχολούν πρακτικά ασκούμενους σπουδαστές ΤΕΙ, **ορίζεται σε ποσοστό 50% επί της καταβαλλόμενης κάθε φορά αποζημίωσης.** (Εγκύκλιος ΟΑΕΔ 94200/05-08-86). Με βάση την με Α.Π. 94200/05-08-06 εγκύκλιο του ΟΑΕΔ, δικαιούνται επιδότησης, κατά το μισό της αμοιβής που καταβάλλεται στους ασκούμενους σπουδαστές, οι Δήμοι και οι Κοινότητες, καθώς και οι Δημοτικές και Κοινοτικές επιχειρήσεις που απασχολούν αυτούς.

Το ύψος της αμοιβής των ασκούμενων, το ακριβές ποσοστό επιδότησης από τον ΟΑΕΔ και κάθε άλλη λεπτομέρεια περί την οργάνωση της πρακτικής των σπουδαστών των ΤΕΙ και της ΣΕΛΕΤΕ σε χώρους εργασίας του Ιδιωτικού Τομέα καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας.

*** (ΥΑ 98704 Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εργασίας 9/10-12-1986)**

Η αξίωση του εργοδότη **για επιχορήγηση από τον ΟΑΕΔ** παραγράφεται εφόσον δεν ασκηθεί μέσα στους τρεις μήνες που ακολουθούν το πέρας της πρακτικής άσκησης του φοιτητή.

Για την απόδοση του ποσού ο εργοδότης θα πρέπει να υποβάλλει στην Υπηρεσία του ΟΑΕΔ τα εξής δικαιολογητικά:

- Βεβαίωση του ΤΕΙ ότι ο φοιτητής έχει τις προϋποθέσεις ν' αρχίσει την εξάμηνη πρακτική άσκηση σύμφωνα με τις διατάξεις του Π.Δ. 174/85.
- Αντίγραφο της ειδικής σύμβασης που συνάπτεται μεταξύ του εργοδότη και του Τμήματος του ΤΕΙ του φοιτητή κατά την έναρξη της πρακτικής άσκησης.
- Υπεύθυνη δήλωση του εργοδότη εις διπλούν σε ειδικό έντυπο που χορηγείται από τις Υπηρεσίες του ΟΑΕΔ, το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων: τον ακριβή τίτλο της επιχείρησης, τον αριθμό μητρώου, τη διεύθυνση, τα ατομικά στοιχεία

του ατόμου που ορίζεται ως εκπρόσωπος της επιχείρησης για τη συναλλαγή με τον ΟΑΕΔ και το ονοματεπώνυμο των ασκούμενων.

** Για τις υποχρεωτικές αργίες καταβάλλεται αποζημίωση, με την προϋπόθεση βέβαια ότι προσφέρεται τις ημέρες αυτές πρακτική άσκηση και εφόσον η υποχρεωτική αργία δεν συμπίπτει με Κυριακή. **(E5/8711/86)**

(Εργάσιμες ημέρες * 60.000)/ 25 = Αποζημίωση (κατά μήνα).

Ο υπολογισμός του χρόνου της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών γίνεται με βάση τις 22 μέρες εργασίας το μήνα, ανεξάρτητα του τρόπου πληρωμής τους. **(E5/4967/87)**

** Οι υποχρεωτικές αργίες για τις Δημόσιες Υπηρεσίες, καθώς και τα Ν.Π.Δ.Δ. είναι εκείνες που έχουν θεσμοθετηθεί σύμφωνα με τον Ν.1157/81, άρθρο 1 παρ. 11 (ΦΕΚ Α, 126).

1.2.9 Ασφάλιση

Σύμφωνα με το ΠΔ 185/84 (ΦΕΚ Α, 61), παρέχεται ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στους σπουδαστές των ΤΕΙ. Με την ΚΥΑ Ε5/1303/03-03-86 (ΦΕΚ Β, 168/86), οι σπουδαστές ΤΕΙ, κατά το χρόνο πρακτικής τους άσκησης σε επιχειρήσεις του Ιδιωτικού και Δημοσίου Τομέα και σε Υπηρεσίες του Δημοσίου και των Ν.Π.Δ.Δ., καθώς και σε Επιχειρήσεις και Οργανισμούς, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του ΙΚΑ κατά του κινδύνου του ατυχήματος, σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία.

Σε εφαρμογή της απόφασης Ε5/1303/86 εκδόθηκε η εγκύκλιος υπ' αριθμ.100/124/29-5-86 από τη Διοίκηση του ΙΚΑ, η οποία εξειδικεύει τη διαδικασία ασφάλισης κατά επαγγελματικού κινδύνου των πρακτικά ασκούμενων Φοιτητών. Σύμφωνα με την εγκύκλιο, εκτός των άλλων ορίζεται ότι:

Στη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης του ο σπουδαστής ασφαρίζεται μόνο κατά επαγγελματικού κινδύνου. Η ασφαλιστική αυτή εισφορά ανέρχεται στο 1% επί του τεκμαρτού ημερομισθίου της 12^{ης} ασφαλιστικής κλάσης όπως διαμορφώνεται κάθε φορά και καταβάλλεται υποχρεωτικά από τον εργοδότη. Ο εργοδότης πρέπει να απευθύνεται στο Ι.Κ.Α. και να ενημερώνεται κάθε εξάμηνο γι' αυτή την αλλαγή. Για το 2006 το τεκμαρτό ημερομίσθιο της 12^{ης} Α. Κ. ήταν 37,02 ευρώ, έτσι η ασφαλιστική εισφορά ήταν $37,02 * 25 \text{ ημέρες} * 1\% = 9,26 \text{ ευρώ}$.

Οι πρακτικά ασκούμενοι σπουδαστές απογράφονται σαν ασφαλισμένοι στα μητρώα του ιδρύματος και εφοδιάζονται με ασφαλιστικά βιβλιάρια, που έχουν στην πρώτη σελίδα την ένδειξη «Ασφάλιση Κινδύνου Ατυχήματος». Σύμφωνα με την παραπάνω παράγραφο (1) στα βιβλιάρια αυτά θα επικολλώνται ανάλογα ένσημα, που στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ασθενείας.

Οι ημέρες εργασίας που αναφέρονται στα βιβλιάρια δεν ανακεφαλαιώνονται και οι ημέρες ασφάλισης δεν λαμβάνονται υπόψη σε καμιά άλλη περίπτωση.

Σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος, θα χορηγούνται στους ασφαλισμένους σπουδαστές, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της περί Ι.Κ.Α. σχετικής νομοθεσίας, οι ακόλουθες παροχές:

- **Η δέουσα ιατρική περίθαλψη**
- **Επίδομα ατυχήματος**

Για τη χορήγηση της ιατρικής περίθαλψης και του επιδόματος ασθενείας, λόγω εργατικού ατυχήματος, ο παθών θα εφοδιάζεται με ειδικό βιβλιάριο «Δελτίο περιθάλψεως ατυχήματος». Διευκρινίζεται ότι ο κατά τα παραπάνω ειδικός τρόπος ασφάλισης των φοιτητών της κατηγορίας αυτής, κατά του κινδύνου ατυχήματος, ισχύει για όσο χρόνο διαρκεί κάθε φορά η Πρακτική Άσκηση τους. Επιπλέον θα πρέπει οι επιχειρήσεις που θα απασχολούν φοιτητές για Πρακτική Άσκηση να είναι εφοδιασμένες με τη βεβαίωση του Τμήματος που προβλέπει η παρ.5 του άρθρου 4 του Π.Δ. 174/85. Στους φοιτητές που κάνουν Πρακτική Άσκηση δεν δίδονται δώρα και επίδομα κανονικής άδειας ούτε αποκτάται δικαίωμα συνταξιοδοτικής κάλυψης.

14. Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, ο ασκούμενος σπουδαστής μπορεί, για σοβαρούς λόγους, ν' απουσιάσει δικαιολογημένα για πέντε(5) εργάσιμες μέρες συνολικά. Οι απουσίες καταχωρούνται στο βιβλίο πρακτικής άσκησης, θεωρούνται και υπογράφονται από τον επόπτη εκπαιδευτικό και εγκρίνονται ή απορρίπτονται από τον προϊστάμενο του τμήματος σύμφωνα με την παράγραφο 18 του κειμένου αυτού.

*Στους σπουδαστές των ΤΕΙ ..., εφόσον εργάζονται στον ιδιωτικό ή το δημόσιο τομέα κατά τη διάρκεια των σπουδών τους ή του επιμορφωτικού σεμιναρίου που παρακολουθούν κατά περίπτωση, παρέχονται από τον εργοδότη τους διευκολύνσεις για την εξυπηρέτησή τους τόσο στην παρακολούθηση των μαθημάτων και των εργαστηριακών και φροντιστηριακών ασκήσεων όσο και στην προετοιμασία και συμμετοχή τους στις εξετάσεις. Οι διευκολύνσεις παρέχονται στους δικαιούχους σπουδαστές για διάστημα ίσο προς την κανονική διάρκεια σπουδών προσαυξημένη κατά το ήμισυ, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 παρ.5 του Ν.1404/1983. **(Π.Δ.483/84 ΦΕΚ Α, 173).**

Οι διευκολύνσεις αυτές περιλαμβάνουν (Π.Δ.483/84 ΦΕΚ Α,173):

1. Τη χορήγηση συνεχόμενης ή διακεκομμένης της ειδικής άδειας εξετάσεων των δεκατεσσάρων (14) ημερών το χρόνο που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν.1346/83 (ΦΕΚ Α, 46).
2. Τη χορήγηση ειδικής άδειας βραχείας απουσίας κατά τις ημέρες των εξετάσεων ή για τη συμμετοχή σε φροντιστηριακές ή εργαστηριακές ασκήσεις ή σε κάθε άλλη περίπτωση που είναι απαραίτητη η παρουσία του σπουδαστή στη σχολή του. Η άδεια βραχείας απουσίας είναι τρίωρης διάρκειας και αναφέρεται στην καθυστέρηση προσέλευσης ή στην ενδιάμεση απουσία ή στην πρόωρη αναχώρηση από το κανονικό ωράριο εργασίας. Ο δικαιούχος σπουδαστής μπορεί να κάνει χρήση της άδειας βραχείας απουσίας μέχρι 10 φορές το χρόνο.
3. Την απαλλαγή από τη νυκτερινή βάρδια για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η εξεταστική περίοδος.
4. Την αλλαγή της βάρδιας όταν αυτή συμπίπτει με τις ώρες των εξετάσεων.
5. Τη χορήγηση υποχρεωτικά της κανονικής άδειας που τυχόν δικαιούται και ζητά ο εργαζόμενος σπουδαστής κατά το χρονικό διάστημα που διαρκεί η εξεταστική περίοδος ή για την προετοιμασία και συμμετοχή του στις φροντιστηριακές ή εργαστηριακές ασκήσεις.
6. Την υποχρεωτική τοποθέτηση του εργαζόμενου σπουδαστή στο τμήμα ή τη θέση της επιχείρησης ή της υπηρεσίας που υπηρετεί η οποία του παρέχει τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει την πρακτική άσκησή του στο επάγγελμα και όσο χρόνο διαρκεί η άσκηση.

Προϋποθέσεις παροχής διευκολύνσεων:

1. Να υποβάλλει αίτηση στον εργοδότη του για συγκεκριμένη διευκόλυνση ο εργαζόμενος σπουδαστής στην οποία θα αναφέρει και το λόγο που τη ζητά τουλάχιστον 3 μέρες. Ειδικά για τις διευκολύνσεις της απαλλαγής από τη νυκτερινή βάρδια και για την αλλαγή βάρδιας, η αίτηση του εργαζομένου πρέπει να υποβάλλεται 6 μέρες νωρίτερα.
2. Μαζί με την πρώτη του αίτηση, ο σπουδαστής πρέπει να προσκομίσει πιστοποιητικό σπουδών από το οποίο να προκύπτει το τμήμα και η σχολή που φοιτά, η ημερομηνία αρχικής εγγραφής του, η προβλεπόμενη ελάχιστη διάρκεια σπουδών και το έτος ή το εξάμηνο που φοιτά ο σπουδαστής.
3. Για την απόδειξη ότι η διευκόλυνση που χορηγήθηκε στον εργαζόμενο σπουδαστή χρησιμοποιήθηκε για το σκοπό που χορηγήθηκε, αυτός υποχρεούται να προσκομίσει στον εργοδότη του μέσα στις 5 πρώτες εργάσιμες ημέρες από τη λήξη της διευκόλυνσης, βεβαίωση της σχολής του από την οποία να προκύπτει ότι η διευκόλυνση χρησιμοποιήθηκε για τον σκοπό και το χρόνο που χορηγήθηκε, διαφορετικά σε αντίθετη περίπτωση θα θεωρηθεί η απουσία του από την υπηρεσία αδικαιολόγητη, εκτός αν η μη χρησιμοποίηση της διευκόλυνσης για το σκοπό και το χρόνο που χορηγήθηκε οφείλεται σε αποδεδειγμένη ανώτερη βία ή ξαφνική αναβολή των εξετάσεων ή ασκήσεων, οπότε, σ' αυτή την περίπτωση χορηγείται σχετική βεβαίωση από τη σχολή στο σπουδαστή. Η ανώτερη βία και η ξαφνική αναβολή των εξετάσεων διακόπτει αυτόματα την παραπέρα χρήση της διευκόλυνσης.
4. Για την άδεια άνευ αποδοχών: α) να έχει εξαντληθεί η ειδική άδεια εξετάσεων του άρθρου 2 του ν.1346/ (ΦΕΚ Α, 46) και β) ο σπουδαστής να έχει συμπληρώσει υπηρεσία τουλάχιστον 9 μηνών.

Διακοπή παροχής των διευκολύνσεων:

Η παροχή των διευκολύνσεων διακόπτεται όταν ο δικαιούχος σπουδαστής:

1. Πάρει το πτυχίο του.
 2. Συμπληρώσει το ανώτατο όριο διάρκειας της παροχής (την κανονική διάρκεια των σπουδών προσαυξημένη κατά το μισό)
 3. Αναστείλει τις σπουδές του, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 27 του Ν.1404/83 και για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή. Ο χρόνος διακοπής της παροχής στην περίπτωση αυτή δεν προσμετράται στον χρόνο διάρκειας της παροχής.
 4. Χάσει τη σπουδαστική του ιδιότητα ή διακοπεί η παρακολούθηση του σεμιναρίου, κατά περίπτωση, για οποιαδήποτε αιτία.
15. Ο ασκούμενος στο χώρο της εργασίας του, υποχρεούται να ακολουθεί τους κανονισμούς ασφαλείας και εργασίας ως και κάθε άλλη ρύθμιση που ισχύει για το προσωπικό της επιχείρησης ή της υπηρεσίας. Αυθαίρετες απουσίες ή παράβαση των κανονισμών του εργασιακού χώρου μπορούν να οδηγήσουν στη διακοπή της απασχόλησης. Στη περίπτωση αυτή ο σπουδαστής υποχρεούται να επαναλάβει το επόμενο εξάμηνο την διαδικασία εξεύρεσης νέας θέσης για την συμπλήρωση του υπόλοιπου χρόνου πρακτικής άσκησης σύμφωνα με την παράγραφο 2 του κειμένου αυτού.
16. Κάθε ασκούμενος σπουδαστής τηρεί βιβλίο πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται δωρεάν από το τμήμα. Στο βιβλίο της πρακτικής άσκησης αναγράφονται από τον ασκούμενο κατά εβδομάδα οι εργασίες στις οποίες απασχολήθηκε καθώς και

συνοπτική περιγραφή των καθηκόντων που του ανατέθηκαν στο χώρο εργασίας. Κάθε εβδομαδιαία καταχώρηση ελέγχεται και υπογράφεται από τον υπεύθυνο της επιχείρησης ή της υπηρεσίας για την παρακολούθηση των ασκούμενων.

17. Μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης ο σπουδαστής υποβάλλει δια του πρωτοκόλλου της γραμματείας του τμήματος Τ.Ε.Ι. όπου είναι γραμμένος:

- Το βιβλίο της πρακτικής άσκησης κατάλληλα συμπληρωμένο με τον αριθμό εβδομαδιαίων εκθέσεων, το χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας και την επίδοσή του.
- Κάθε άλλο στοιχείο (όπως βιβλιάριο ασφάλισης) που ήθελε τυχόν ζητηθεί από το τμήμα σχετικά με το αντικείμενο απασχόλησης του ασκούμενου κατά την πρακτική άσκηση.

18. Ο προϊστάμενος του τμήματος στον οποίο υποβάλλονται τα δικαιολογητικά πρακτικής άσκησης αποφασίζει για την αποδοχή ή απόρριψή τους.

Σε περίπτωση απόρριψης το συμβούλιο του τμήματος αποφασίζει μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου σπουδαστή οριστικά για την διάρκεια και το αντικείμενο απασχόλησης που πρέπει να ασκηθούν συμπληρωματικά ή ακυρώνει την απόφαση απόρριψης του προϊσταμένου και κάνει δεκτά τα δικαιολογητικά.

1.2.10 Τύπος και περιεχόμενο βιβλίου πρακτικής άσκησης

19. Η μορφή και το περιεχόμενο του βιβλίου πρακτικής άσκησης των σπουδαστών στο επάγγελμα καθορίζεται με απόφαση του υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

20. Λεπτομέρειες για την πρακτική άσκηση των σπουδαστών στο επάγγελμα ρυθμίζονται στους εσωτερικούς κανονισμούς των Τ.Ε.Ι.

21. Η άσκηση εποπτείας από τα μέλη του Εκπαιδευτικού Προσωπικού των ΤΕΙ πραγματοποιείται στα πλαίσια του διδακτικού τους έργου στα ιδρύματα και θεωρείται ως κανονική διδακτική απασχόληση και αντιστοιχεί με δύο ώρες εβδομαδιαίας διδακτικής απασχόλησης.

Για την ενδεχόμενη μετακίνηση εκτός έδρας για άσκηση εποπτείας ισχύουν οι κείμενες διατάξεις.

***Συντονιστικό Όργανο Πρακτικής Άσκησης:**

Με το **E5/4986/21-06-86** έγγραφο του Υπουργού Παιδείας, καθιερώνεται το Συντονιστικό Όργανο σε επίπεδο ΤΕΙ για τα θέματα της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών κάθε ιδρύματος. Το Συντονιστικό Όργανο Πρακτικής Άσκησης συγκροτείται από μέλη Επιτροπών Πρακτικής Άσκησης που ήδη λειτουργούν στο κάθε Τμήμα του ΤΕΙ, με εκπροσώπηση όλων των Σχολών.

Είναι τουλάχιστον 4μελές και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να έχει πάνω από 6 μέλη, με συμμετοχή 1 εκπροσώπου των σπουδαστών. Στο όργανο αυτό συμμετέχει επίσης και εκπρόσωπος της Βιομηχανίας (ΣΕΒ κλπ.).

1.2.11 Συνοπτική παρουσίαση του νομοθετικού πλαισίου με βάση το οποίο υλοποιείται η εξάμηνη υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση στα ΤΕΙ

- Άρθρο 24 του Ν.1404/83 (καθιέρωση της πρακτικής άσκησης ως μέρος του διδακτικού έργου)
- Π.Δ. 174/85 (Φ.Ε.Κ.59/τ.Α /29-3-85) (εισαγωγή του πλαισίου της οργάνωσης, εποπτείας και αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης).
- Εγκύκλιος Ε5/332/22-1-86 και Ε5/1387/16-6-94 (καθορισμός έναρξης και περιόδων πρακτικής άσκησης).
- Υ.Α. 98704 (Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εργασίας) της 9/10-12-86 (καθορισμός δικαιολογητικών για την επιχορήγηση επιχειρήσεων από τον ΟΑΕΔ για Πρακτική Άσκηση σπουδαστών ΤΕΙ και ΣΕΛΕΤΕ.
- Εγκύκλιοι Ε5/3196/10-5-87, Ε5/4942/12-9-89, Ε5/776/21-2-89, Ε5/2857/14-6-90 και Ε5/3934/21-9-90(ΦΕΚ 693/τ.Α/5-11-90 (διευκρινίσεις- επισημάνσεις σε θέματα εφαρμογής της πρακτικής άσκησης), Ε5/1303/86 (Φ.Ε.Κ. 168/τ.Β/10.4.86) και Ε5/347/15-2-95 (καθορισμός και υπολογισμός ασφαλιστικής κάλυψης ασκούμενων) [Σχετικές και οι εγκύκλιοι Α24/375/29.5.86 και Α24/370/5/21-12-94 περί ασφάλισης κατά του κινδύνου ατυχήματος)
- Ε5/5059/6-7-87 και Ε5/5456/16-7-87 περί του βιβλίου πρακτικής άσκησης
- Άρθρο 12 του Ν.1351/83 και άρθρο 71 του Ν.1566/85-Φ.Ε.Κ. 167/τ.Α (καθιέρωση αποζημίωσης των ασκούμενων σπουδαστών).
- Ε5/1258/86(ΦΕΚ 183/τ.Β/27.3.86 και Φ.Ε.Κ. 456/τ.Β/17.7.86) [καθορισμός της αποζημίωσης των ασκούμενων στο Δημόσιο τομέα. (Ε5/8711/10-12-86 και Ε5/4967/30-6-87 διευκρινίσεις επί της αποζημίωσης)].

ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2.

2.1 Η πρακτική άσκηση σε διεθνές επίπεδο

Είναι γεγονός διαπιστωμένο σε διεθνές επίπεδο ότι οι απαιτήσεις των εργοδοτών είναι πλέον αυξημένες, καθώς αναμένουν από τα στελέχη που απασχολούν να διαθέτουν μια ευρεία γκάμα δεξιοτήτων,¹ που περιλαμβάνει στοιχεία από την προσωπικότητά τους αλλά και γνωστικές ικανότητες που θα τους επιτρέπουν να εκτελούν ποικίλες και διαφορετικές μεταξύ τους εργασίες και δραστηριότητες, για τις οποίες μάλιστα ενδεχομένως να μην έχουν εκπαιδευτεί ή να μην έχουν κάποια σχετική εξοικείωση. Είναι απαραίτητο λοιπόν η εκπαίδευση των φοιτητών όχι μόνο να τους παρέχει στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις γνώσεις που θεωρούνται απαραίτητες, αλλά επίσης να τους προετοιμάζει κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται και να προσαρμόζονται σε νέες και πρωτόγνωρες καταστάσεις και συνθήκες εργασίας να μαθαίνουν δηλαδή να βρίσκουν λύσεις και να αντιμετωπίζουν το καινούργιο και το άγνωστο με ψυχραιμία, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες και αναζητώντας τρόπους με τους οποίους θα αντεπεξέλθουν.

Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη στη Μ. Βρετανία,² τα επιθυμητά προσόντα που ζητούν οι επιχειρήσεις από έναν απόφοιτο - χωρίς σαφή αναφορά σε ειδικότητες - είναι τα εξής:

- Κοινός νους
- Ευφυΐα
- Θάρρος να προκαλεί το status quo
- Τόλμη και κατηγορηματικότητα, σε συνδυασμό με την ικανότητα να διατυπώνει ερωτήματα και να μη φοβάται να κάνει λάθη
- Προσωπικότητα ικανή να εκφράζει την άποψή της
- Εξειδίκευση στο αντικείμενο απασχόλησης
- Χρήση της τεχνολογίας
- Εκτίμηση του επιχειρησιακού περιβάλλοντος
- Γνώση λογιστικών/ χρηματοοικονομικών
- Ερευνητική ικανότητα
- "Να διαθέτει κάτι το ξεχωριστό επάνω του"
- Ενθουσιασμός
- Υψηλά κίνητρα και προθυμία
- Ικανότητα να εκτελεί και να παρουσιάζει
- Να εμφανίζεται πρόθυμος και γεμάτος ζήλο

¹ NCIHE (1997) *Higher Education in the Learning Society*. Report of the National Committee of Inquiry into Higher Education. (Also known as the Dearing Report in UK).

² Prof. L. Wood, J.A.K. Silver (1999) *Market-based Course Evaluation Model*. Teaching Quality Improvement Scheme (TLQIS). University of Salford. Βλ. και: Hesketh, A.J. "Recruiting an Elite? Employers perceptions of graduate education and training", *Journal of Education and Work*, Vol. 13, No.3, 2000, pp. 245-271.

- Να είναι ενεργητικός και δραστήριος
- Να διατηρεί την ψυχραιμία του σε μια κρίση

Επιπλέον οι απόφοιτοι πρέπει να διαθέτουν τις εξής ικανότητες:

- Διαπροσωπικές δεξιότητες
- Διαπραγματευτικές δεξιότητες
- Να είναι καλοί ακροατές
- Να κάνουν καλές παρουσιάσεις
- Αναλυτικές ικανότητες
- Ικανότητα να αξιολογούν
- Επικοινωνία σε όλα τα επίπεδα
- Ικανότητα να λειτουργούν ως μέλη μιας ομάδας
- Να έχουν ενδιαφέρον για την εταιρία
- Να έχουν ερευνήσει (προ της συνέντευξης) ώστε να γνωρίζουν το προφίλ της εταιρίας.

Η γνωριμία και η απόκτηση ουσιαστικής επαφής των φοιτητών με τον εργασιακό χώρο αποτελεί μέρος του προγράμματος σπουδών στα περισσότερα συστήματα ανώτατης εκπαίδευσης της Ευρώπης, όπου το ζήτημα της πρακτικής άσκησης αντιμετωπίζεται ως επί το πλείστον με οργανωμένες προσπάθειες και με στενή συνεργασία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και του παραγωγικού τομέα. Η πρακτική άσκηση θεωρείται ως ο συνδετικός κρίκος μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων και υπάρχει μια οργανωμένη προσπάθεια ώστε η θεώρηση αυτή να υλοποιείται και στην πραγματικότητα. Τα περισσότερα ιδρύματα προσεγγίζουν την πρακτική άσκηση ως μια προσπάθεια εξειδίκευσης των αποφοίτων τους και ενημέρωσής τους για τα πραγματικά προβλήματα που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν μετά την αποφοίτησή τους.

Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης εφαρμόζεται με διαφορετική μορφή και δομή όχι μόνο μεταξύ χωρών αλλά και μεταξύ Τμημάτων της ίδιας χώρας, με αποτέλεσμα η συγκριτική παρουσίαση και πινακοποίηση των προγραμμάτων πρακτικής να μην είναι εφικτή.

Παρόμοιες συνθήκες ισχύουν και στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

Στα εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Αμερικής, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης (Internship) εφαρμόζεται με διαφορετική μορφή και δομή. Παρ' όλο που δεν είναι υποχρεωτικό, πολλά (αλλά όχι όλα) Πανεπιστήμια έχουν εντάξει την Πρακτική άσκηση σαν μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών τους (τρία credit hours για ένα εξάμηνο). Διαχειριστής είναι το γραφείο Career Planning, το οποίο έχει συγκεντρώσει και οργανώσει κατάλογο εταιριών που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον πρόσληψης σπουδαστών για πρακτική άσκηση, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Ο σπουδαστής προσέρχεται και με την καθοδήγηση του προσωπικού υποστήριξης του γραφείου, επιλέγει την εταιρία που κρίνει ότι του ταιριάζει (γνωστικό αντικείμενο, εντοπιότητα κλπ.) και συμπληρώνει την υποβολή αίτησης μέσω του Internet. Στη συνέχεια, εάν η εταιρία κρίνει ότι ο αιτών είναι κατάλληλος (qualify), τον καλεί για συνέντευξη (interview) και ανάλογα τον επιλέγει ή όχι. **Η αμοιβή είναι αποκλειστική υποχρέωση της εταιρίας χωρίς αυτό να σημαίνει**

πάντα ότι υπάρχει αποζημίωση, διότι σε πολλές περιπτώσεις είναι σημαντικότερη η εμπειρία από την αμοιβή. Σε μερικές περιπτώσεις ο σπουδαστής χρεώνεται με ένα ελάχιστο κόστος για τις υπηρεσίες που λαμβάνει (State University of New York at Buffalo), RPI at Schenectady (Albany) και άλλα

Στις ΗΠΑ, όπου κυρίαρχος είναι ο ρόλος της αγοράς, τα Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης πρέπει να επιδεικνύουν μεγάλους δείκτες απορρόφησης των αποφοίτων τους από την αγορά εργασίας διότι αυτό αποτελεί κριτήριο επιλογής αυτού του Πανεπιστημίου από υποψηφίους σπουδαστές (νέοι σπουδαστές). Συνεπώς καταβάλλεται προσπάθεια βέλτιστης απορρόφησης των σπουδαστών από εταιρίες διότι αυτό καταγράφεται στα θετικά συγκριτικά στοιχεία ενός Πανεπιστημίου. Σε μερικές δε περιπτώσεις (Σύστημα Δημόσιων Πανεπιστημίων της πολιτείας της νέας Υόρκης) έχουν καταγραφή καινοτομικές πρωτοβουλίες όπως για παράδειγμα:

- **Πρόγραμμα πρακτικής co-op.** Πραγματοποίηση της πρακτικής όχι στο τέλος των σπουδών, αλλά στο τέλος του 2^{ου} έτους. Σε προκαθορισμένη ημερομηνία πραγματοποιείται ημερίδα με συμμετοχή εταιριών, στην οποία γίνεται παρουσίαση του τρόπου λειτουργίας του **co-op** και της πολιτικής της εταιρίας στο θεσμό αυτό. Οι επιλεγέντες σπουδαστές προσλαμβάνονται με πλήρη απασχόληση στην εταιρία για διάστημα έξη μηνών ή ενός έτους (χωρίς δικαίωμα παρακολούθησης μαθημάτων). Αυτό έχει το πλεονέκτημα η εταιρία όχι μόνο **να εξειδικεύει τους επιλεγέντες** αλλά και να συναποφασίζει τι μαθήματα θα παρακολουθήσουν στη συνέχεια, ώστε μετά την αποφοίτησή τους να μπορεί να τους εντάξει στο δυναμικό της, αφού και η ίδια θα **έχει συμβάλει στη διαμόρφωση του επαγγελματικού χαρακτήρα του σπουδαστή**. Αυτού του είδους τα προγράμματα ονομάζονται **Engineer co-op** ή **Engineering Intern**. Έχουν διαπιστωθεί και περιπτώσεις που ο σπουδαστής καταβάλει και ένα χρηματικό ποσό στο γραφείο **Carrier Planning** για τη χρήση των υπηρεσιών.
- Μια αξιολογη προσπάθεια από μεθοδολογικής άποψης είναι ο ορισμός έργων (projects) τα οποία αναλαμβάνουν από κοινού τα ιδρύματα με τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς που λαμβάνουν μέρος στην πρακτική. Ο ορισμός έργων (projects) έχει το πλεονέκτημα ότι ο εργοδότης και ο σπουδαστής δουλεύουν σε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο το οποίο από κοινού το ίδρυμα και ο εργοδότης έχουν καθορίσει σε ένα θέμα στο οποίο ο εργοδότης ζητάει κάποια πρόταση ή λύση. Καταρχήν οι ασκούμενοι αποκτούν ολοκληρωμένη εμπειρία σε σημαντικές έννοιες όπως ο προγραμματισμός εργασιών και η δομημένη οργάνωση των ομάδων εργασίας, η τήρηση των χρόνων και των όρων των παραδόσεων, η διαδικασία της ποιοτικής αξιολόγησης της εργασίας τους και κυρίως αποκτούν τη σωστή θεώρηση για τη συνεργασία στα πλαίσια της ίδιας ομάδας εργασίας.

Η μεθοδολογία αυτή παρατηρείται κυρίως στις χώρες της Β. Ευρώπης και για πολλούς λόγους μπορεί να θεωρηθεί ως η πιο αποδοτική για τους ασκούμενους στην πρακτική τους. Στην Ολλανδία (Hanze University Groningen), συναντάται επίσης ο θεσμός της τμηματικής υλοποίησης της πρακτικής άσκησης όπου οι ασκούμενοι απασχολούνται π.χ. μερικούς μήνες σε κάθε ακαδημαϊκό έτος έως ότου συμπληρώσουν τον απαιτούμενο χρόνο πρακτικής. Η τμηματική υλοποίηση της πρακτικής άσκησης έχει το πλεονέκτημα, για τον σπουδαστή, ότι αποκτά νωρίς την εμπειρία σύνδεσης με την αγορά εργασίας και μπορεί στην συνέχεια των σπουδών του να δηλώσει και να παρακολουθήσει μαθήματα που θα τον βοηθήσουν, κατά την άποψή του, ώστε με την λήξη των σπουδών του να απορροφηθεί γρηγορότερα και να απασχοληθεί σε

αντικείμενο της επιλογής του ή της αρεσκείας του. Στα περισσότερα πάντως ιδρύματα η πρακτική γίνεται στο τελευταίο έτος (π.χ. 4ο έτος) σπουδών και καταλαμβάνει ένα ή δύο εξάμηνα.

Σε ορισμένα ιδρύματα στη Μ. Βρετανία (Bournemouth University, University of Paisley, Heriot Watt University), η πρακτική καταλαμβάνει ένα έτος σπουδών, είναι υποχρεωτική και γίνεται στο 3ο έτος (sandwich courses). Οι ασκούμενοι όταν τελειώνουν την πρακτική τους επιστρέφουν και παρακολουθούν το 4ο έτος σπουδών τους. Στην περίπτωση αυτή, η πρακτική άσκηση βαθμολογείται και ο βαθμός ενσωματώνεται στο βαθμό του πτυχίου. Η αξιολόγηση γίνεται κυρίως μέσω των τεχνικών αναφορών που υποβάλλουν οι ασκούμενοι. Το κύριο βάρος της αξιολόγησης της πρακτικής ανήκει στον εργοδότη, όπως και η υποχρέωση της αμοιβής, που συνήθως γίνεται χωρίς επιδότηση από το κράτος. Τον θεσμό της πρακτικής άσκησης από την πλευρά του εκπαιδευτικού ιδρύματος τον στηρίζει το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης.

Στη Γαλλία η πρακτική άσκηση, ανάλογα με τον κύκλο σπουδών, διαρκεί 3 -12 μήνες. Για παράδειγμα, στα Τεχνολογικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα (IUT Reims, IUT Bordeaux, IUT Aix-en-Provence) διαρκεί 4 μήνες. Και εδώ η πρακτική είναι άμεσα συνδεδεμένη με τις ανάγκες των επιχειρήσεων, υποστηρίζεται από το γραφείο πρακτικής άσκησης και υπάρχει αντίστοιχος τρόπος αξιολόγησης με την Αγγλία.

Στην Ελλάδα, ο θεσμός της Πρακτικής Άσκησης παρέχει τη δυνατότητα στους ασκούμενους να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους, να αντιληφθούν το εργασιακό περιβάλλον και να αποκτήσουν εμπειρίες που συμβάλλουν στην ολοκλήρωση των σπουδών τους και στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Στη χώρα μας έχει κυριαρχήσει η άποψη ότι είναι πλέον ωφέλιμο τόσο για τους φοιτητές όσο και για τους φορείς απασχόλησης, η πρακτική άσκηση να είναι διάρκειας ενός εξαμήνου και να διεξάγεται το τελευταίο έτος σπουδών.

Διευρύνοντας την πρακτική άσκηση των φοιτητών της χώρας μας και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διευκολύνεται η διασύνδεση των φοιτητών με την αγορά εργασίας άλλων ευρωπαϊκών χωρών και ενισχύεται η απόκτηση εργασιακής εμπειρίας από πιο ανταγωνιστικά περιβάλλοντα εργασίας.

Ωστόσο μία τέτοια παρέμβαση αυξάνει δραστικά το μοναδιαίο κόστος ανά ωφελούμενο και απαιτεί συνεργασία με αντίστοιχους φορείς στις άλλες χώρες της ΕΕ. Για παράδειγμα απαιτείται να διερευνηθεί σε ποιες χώρες της ΕΕ το ΕΚΤ συγχρηματοδοτεί παρόμοιες δράσεις πρακτικής άσκησης και να αναζητηθούν μοντέλα συγχρηματοδότησης ανταλλαγής φοιτητών για υλοποίηση προγραμμάτων πρακτικής άσκησης σε συνεργασία με άλλες χώρες. Μία τέτοια διερεύνηση δυνατοτήτων ανταλλαγής μπορεί επίσης να γίνει στο πλαίσιο ενός οριζόντιου έργου ωρίμανσης ή εξειδίκευσης των έργων πρακτικής άσκησης για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Η εμπειρία που έχει ήδη αποκτηθεί από την υλοποίηση προγραμμάτων ανταλλαγής σπουδαστών μέσω του προγράμματος Erasmus σε συνδυασμό με την ανάπτυξη του συστήματος πιστωτικών μονάδων (Ν.3374/2005) εκτιμάται ότι μπορούν να συμβάλλουν στη διεύρυνση της πρακτικής άσκησης και σε άλλες χώρες με ελεγχόμενη αύξηση του μοναδιαίου κόστους.

Επίσης η δυνατότητα πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης σε φορείς χωρών εκτός ΕΕ θα πρέπει να είναι εφικτή, για παράδειγμα στο Τμήμα Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης (ΤΕΙ Αθήνας), δόθηκε η δυνατότητα άσκησης των σπουδαστών στην Ιερά Μονή Αγίας Αικατερίνης του Σινά, που υπάρχουν οργανωμένα εργαστήρια συντήρησης, όπου είχαν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με σπάνια και

μοναδικά αντικείμενα. Με το τέλος δε αυτού του προγράμματος και με χρήματα που προήλθαν από αυτό, δημιουργήθηκε ένα βιβλίο – λεύκωμα με θέμα την παρουσίαση επιλεγμένων αντικειμένων από αυτά που συντηρήθηκαν.

Από τα επιμέρους στοιχεία των προγραμμάτων πρακτικής επισημαίνεται ότι η τμηματική υλοποίηση της πρακτικής άσκησης, που περιλαμβάνεται στα προγράμματα χωρών όπως περιγράφεται παραπάνω, έχει το πλεονέκτημα, για τον σπουδαστή, ότι αποκτά νωρίς την εμπειρία σύνδεσης με την αγορά εργασίας και μπορεί στην συνέχεια των σπουδών του να δηλώσει και να παρακολουθήσει μαθήματα που θα τον βοηθήσουν, κατά την άποψή του, ώστε με την λήξη των σπουδών του να απορροφηθεί γρηγορότερα από την αγορά εργασίας και να απασχοληθεί σε αντικείμενο της επιλογής του ή της αρεσκείας του. Η τμηματική λοιπόν υλοποίηση της πρακτικής άσκησης στα ΤΕΙ, είναι μία πρόταση η οποία έχει πλεονεκτήματα για τον σπουδαστή αλλά δεν είναι επιτρεπτό από το θεσμικό πλαίσιο. Επίσης στην χώρα μας υπάρχει η δυνατότητα η διάρκεια της πρακτικής άσκησης να είναι μέχρι και 8 μήνες (2 μήνες στο ενδιάμεσο των σπουδών και 6 μήνες μετά το τέλος των σπουδών). Η πρόταση υλοποίησης της τμηματικής πρακτικής άσκησης μπορεί να γίνει για τους δυο αυτούς μήνες μετά το 3^ο εξάμηνο σπουδών απλά με αποφάσεις των Τμημάτων των ΤΕΙ. Για την τμηματική υλοποίηση της κλασικής εξάμηνης πρακτικής άσκησης απαιτείται αλλαγή του θεσμικού πλαισίου, ώστε τα ιδρύματα, εφόσον το κρίνουν αναγκαίο και το τεκμηριώσουν, να έχουν την δυνατότητα της τμηματικής υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.

ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3.

3.1 Αποτελεσματικότερη σύνδεση του εκπαιδευτικού συστήματος με την αγορά εργασίας, μέσω του προγράμματος της πρακτικής άσκησης.

Με βάση στοιχεία μελέτης αξιολόγησης της Πρακτικής Άσκησης στο επάγγελμα (ΕΕΟ Group A.E., 2007) αλλά και στοιχεία που παρουσιάστηκαν πρόσφατα σε διεθνή συνάντηση σχετική με την πρακτική (“Πρακτική άσκηση, εμπειρία, προοπτικές”, Πρακτικά διεθνούς συνάντησης, ISBN 978-960-363-029-6, 14-16 Ιουνίου, Καβάλα, 2007), φαίνεται ότι η εκπαιδευτική αυτή δραστηριότητα αποτελεί ένα πετυχημένο θεσμό για την ανώτατη τεχνολογική εκπαίδευση που δίνει τη δυνατότητα για γνωριμία και ουσιαστική επαφή των σπουδαστών με τον εργασιακό χώρο ή και την επαγγελματική ένταξη τους στο χώρο που πραγματοποιήθηκε αυτή. Στην ουσία αποτελεί από τη φύση της μια δραστηριότητα που διασυνδέει το εκπαιδευτικό σύστημα με την αγορά εργασίας. Συμβάλει στην ενεργό συμμετοχή των ασκουμένων στις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής αλλά και στην πρακτική ενημέρωση σε ότι αφορά τη διάθρωση και λειτουργία των παραγωγικών μονάδων ή μονάδων παροχής υπηρεσιών αλλά και για τους τεχνικοοικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες που επηρεάζουν τον εργασιακό χώρο. Η πρακτική είναι καθοδηγούμενη και αξιολογούμενη και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας των Τμημάτων των ΤΕΙ. Ο θεσμός αυτός, όπως αναλύεται στο πακέτο εργασίας 2, γίνεται αποδεκτός και εφαρμόζεται στα περισσότερα εκπαιδευτικά συστήματα ανώτατης εκπαίδευσης του εξωτερικού.

Κατά την πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης οι σπουδαστές έχουν τη δυνατότητα να έρθουν σε επαφή με την παραγωγική διαδικασία, να προσαρμοστούν και να εξοικειωθούν με τις πραγματικές συνθήκες εργασίας, να γνωρίσουν επαγγελματίες με εμπειρία σε τεχνικές και μεθόδους που δεν διδάχθηκαν στα εργαστήρια κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, και να αποκομίσουν πολύτιμες εμπειρίες, οι οποίες θα είναι αρωγός στην μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία και στη διαμόρφωση άποψης για τη λειτουργία της αγοράς. Από την άλλη, οι επιχειρήσεις θα μπορούν να αναζητήσουν επιστημονικό δυναμικό καταρτισμένο με σύγχρονες επιστημονικές γνώσεις, μεθόδους και τεχνολογίες για να το προσαρμόσουν και αξιοποιήσουν στην παραγωγική τους διαδικασία. Έρευνες πολλών Τμημάτων (ΤΕΙ Καβάλας, 2007) αναφέρουν ότι ο χώρος της πρακτικής άσκησης για αρκετούς σπουδαστές, περισσότερους από τους μισούς σε ορισμένα Τμήματα (Τεχνολογίας

Αεροσκαφών, Τεχνολογίας Ξύλου και Επίπλου κλπ) αποτελεί συχνά το χώρο της πρώτης επαγγελματικής τους θέσης εργασίας μετά τη λήψη του πτυχίου τους. Θα μπορούσε λοιπόν κανείς να ισχυριστεί ότι η πρακτική άσκηση αποτελεί τον προθάλαμο προσέγγισης της αγοράς εργασίας.

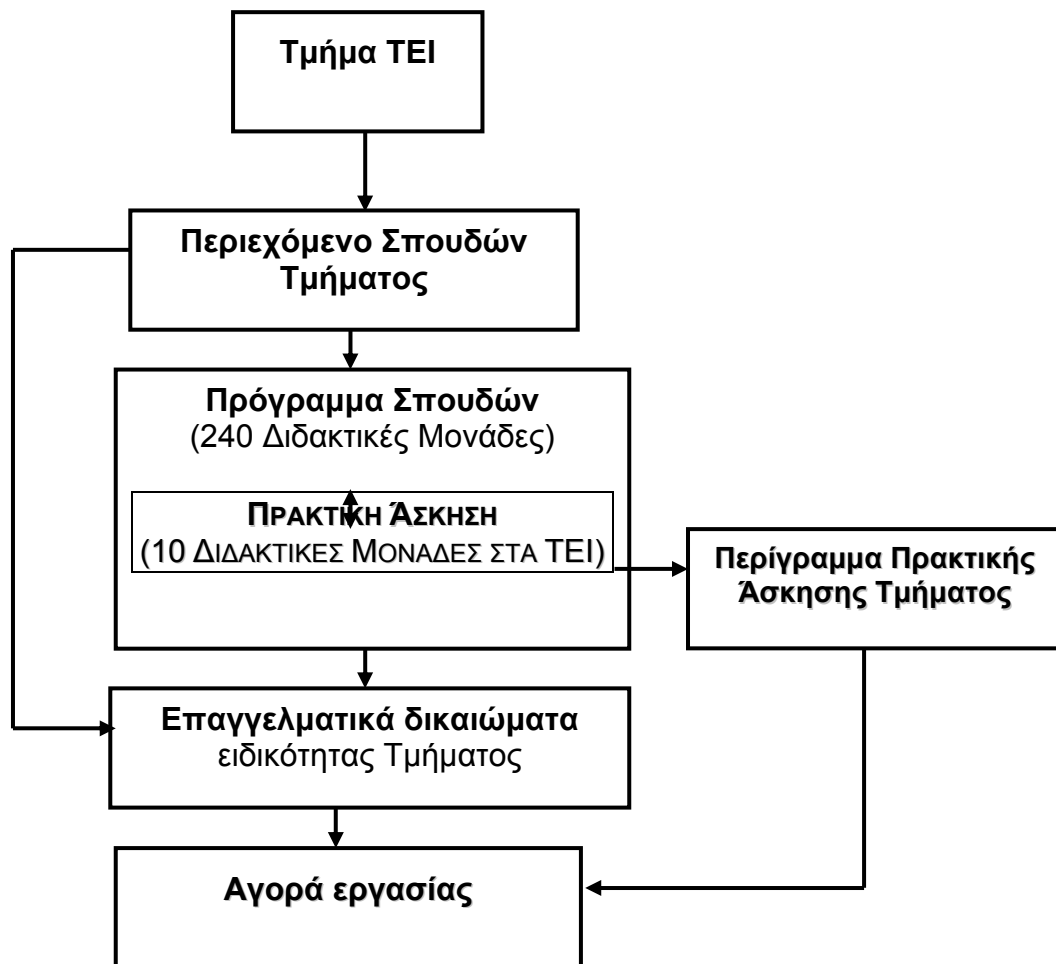
Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία και την αποτελεσματικότητα της πρακτικής άσκησης είναι η συμφωνία και ουσιαστική εξάρτηση της από το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος, και ταυτόχρονα η σύνδεση της με την αγορά εργασίας. Η σύνδεση αυτή των φοιτητών και των ιδρυμάτων κατ' επέκταση με τις συνθήκες και τα προβλήματα της παραγωγής και της αγοράς εργασίας αποδίδει αμοιβαία θετικά αποτελέσματα και επενεργεί ώστε η εκπαίδευση να παρέχει εφαρμόσιμες γνώσεις. Το όφελος για την εκπαίδευση είναι η ουσιαστικότερη αφομοίωση της επιστημονικής γνώσης μέσα από την καθοδηγούμενη επαγγελματική εξάσκηση αλλά και η καλλιέργεια ευνοϊκών συνθηκών για τη δημιουργική συνεύρεση και συνεργασία επιστημόνων διαφορετικών ειδικοτήτων. Επιπλέον, επειδή ο χώρος της εκπαίδευσης είναι ένας δυναμικός χώρος που εξελίσσεται με την εξέλιξη της γνώσης και της τεχνολογίας, θα πρέπει η πρακτική άσκηση να μετουσιώνει το ρόλο αυτό στο χώρο της παραγωγής έτσι ώστε να συνδέει αποτελεσματικά την εκπαίδευση με τις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η αξία του θεσμού μπορεί να εκτιμηθεί από την αποτελεσματικότητά του στην ολοκλήρωση της εκπαίδευσης των φοιτητών αλλά και από την αποτελεσματικότητα των εκροών της ανώτατης εκπαίδευσης στους παραγωγικούς φορείς και την αγορά εργασίας.

Η πρακτική άσκηση υλοποιείται στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, σε υπηρεσίες του Δημοσίου, ΟΤΑ και λοιπά Ν.Π.Δ.Δ., σε τεχνικές και εμπορικές εταιρείες, σε τεχνικά γραφεία καθώς, σε βιομηχανικά και ξενοδοχειακά συγκροτήματα και άλλους εργασιακούς χώρους οι οποίοι πρέπει να επιλέγονται με ποιοτικά κριτήρια και κανόνες που καλύπτουν τις απαιτήσεις των Τμημάτων των ΤΕΙ ή και των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης. Η πρακτική άσκηση υποστηρίζεται από τον φορέα υποδοχής, από το Τμήμα και τις Κεντρικές Υπηρεσίες του ΤΕΙ. Η συμβολή του φορέα απασχόλησης για πρακτική και του Τμήματος καθώς και η συνεργασία μεταξύ τους είναι ουσιαστική για τη επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Η δραστηριότητα της πρακτικής δεν έχει ενιαία μορφή και δομή σε όλα τα ΑΕΙ (ΤΕΙ και Πανεπιστήμια). Στα ΤΕΙ η πρακτική άσκηση είναι θεσμοθετημένη και υποχρεωτική για τη λήψη του πτυχίου και εντάσσεται στα προγράμματα σπουδών όλων των Τμημάτων.

Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνεται μαζί με την πτυχιακή εργασία στο τελευταίο εξάμηνο σπουδών (8^ο), και πραγματοποιείται με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τον κανονισμό σπουδών του εκάστοτε Ιδρύματος. Η πρακτική άσκηση αξιολογείται με 10, από τις 30 συνολικά για το εξάμηνο, πιστωτικές ή διδακτικές μονάδες (Υ.Α. 46350/Ε5 ΦΕΚ 625/18-5-06) χωρίς βέβαια να βαθμολογείται και να λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου. Στα Πανεπιστήμια η πρακτική άσκηση δεν είναι θεσμοθετημένη και δεν περιλαμβάνεται στα προγράμματα σπουδών όλων των Τμημάτων. Στα Πανεπιστημιακά Τμήματα που έχουν πρακτική άσκηση αυτή διαρκεί 2-4 μήνες και υλοποιείται βάση κανονισμών και αποφάσεων που έχουν τα Τμήματα.

Η δομή και το περιεχόμενο της πρακτικής άσκησης εξαρτάται άμεσα από το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος και ειδικότερα των γνωστικών αντικειμένων που καλύπτει αυτό. Ο καθορισμός του περιεχομένου σπουδών μαζί με τα επαγγελματικά δικαιώματα αποτελούν τη βάση και ταυτόχρονα την προϋπόθεση για την ίδρυση ενός Τμήματος της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα σπουδών, απορρέει από το περιεχόμενο σπουδών και αναφέρεται στα περιγράμματα των μαθημάτων τα οποία περιλαμβάνουν την περιγραφή του θεωρητικού και εργαστηριακού μέρους του μαθήματος, τον σκοπό διδασκαλίας και τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα αλλά και την πρακτική άσκηση του Τμήματος σαν μέρος των σπουδών, το οποίο εξειδικεύεται από το περίγραμμα του προγράμματος της πρακτικής άσκησης. Το περιεχόμενο και το πρόγραμμα σπουδών συνδέονται άμεσα με τη σειρά τους με τα επαγγελματικά δικαιώματα της ειδικότητας του Τμήματος, που είναι ή θα πρέπει να είναι θεσμικά κατοχυρωμένα για κάθε ειδικότητα. Τέλος τα επαγγελματικά δικαιώματα αλλά και το περιεχόμενο της πρακτικής άσκησης σκιαγραφούν το είδος της απασχόλησης, τις θέσεις εργασίας σε παραγωγικούς φορείς και επιχειρήσεις και τις σχέσεις με επιμελητήρια εμπορικούς συλλόγους και άλλους φορείς της αγοράς εργασίας. Η διασύνδεση αυτή της πρακτικής άσκησης με την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας φαίνεται στο σχήμα 3.1.

Σχήμα 3.1. Διάγραμμα διασύνδεσης της πρακτικής άσκησης, με το εκπαιδευτικό σύστημα και την αγορά εργασίας.

Το περιεχόμενο σπουδών ενός Τμήματος της ανώτατης τεχνολογικής εκπαίδευσης δείχνει την ταυτότητα του Τμήματος και την επαγγελματική κατεύθυνση των αποφοίτων του. Περιλαμβάνει σε ξεχωριστά κεφάλαια τις παρακάτω πληροφορίες:

- Το γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος.
- Την αποστολή του Τμήματος.
- Την περιγραφή του πτυχιούχου του Τμήματος.
- Τη δομή των σπουδών, μέσα στην οποία περιγράφεται και το καθεστώς της πρακτικής άσκησης στο επάγγελμα.

Το περιεχόμενο σπουδών του Τμήματος έχει μεγάλη σημασία για την εκάστοτε αναφερόμενη ειδικότητα, διότι περιλαμβάνει τις απαιτήσεις του επαγγέλματος το οποίο θα ασκήσει ο πτυχιούχος του Τμήματος. Οι επαγγελματικές αυτές απαιτήσεις βρίσκονται σε αλληλοσυσχέτιση με τους γνωστικούς στόχους του Τμήματος και το

θεσμικό πλαίσιο των επαγγελματικών δικαιωμάτων της ειδικότητας. Ειδικότερα, στο ΠΔ που εκδίδεται για το περιεχόμενο σπουδών, η περιγραφή του πτυχιούχου καλύπτει τις επαγγελματικές δυνατότητες του πτυχιούχου του Τμήματος και μάλιστα κατά πληρέστερο τρόπο σε σύγκριση με το ΠΔ που αναφέρεται στα επαγγελματικά δικαιώματα του πτυχιούχου του Τμήματος. Το περιεχόμενο σπουδών παρέχει σημαντικά στοιχεία, αφού περιγράφει τις γνώσεις, τις ικανότητες και τις δεξιότητες που αποκτά ο πτυχιούχος για να ασκήσει το επάγγελμα και να καθορίσει τη δραστηριότητα του στον επαγγελματικό τομέα, είτε πρόκειται για νομοθετικά ρυθμιζόμενα (ασκούνται με βάση κάποια ειδική νομοθεσία ή με χορήγηση άδειας άσκησης επαγγέλματος) ή μη νομοθετικά ρυθμιζόμενα επαγγέλματα.

Το πρόγραμμα σπουδών ενός Τμήματος καθώς και τα περιγράμματα σπουδών με την αναλυτική περιγραφή της ύλης των μαθημάτων είναι άμεση απόρροια του περιεχομένου σπουδών. Τα προγράμματα σπουδών των ΑΕΙ πηγάζουν ή εξαρτώνται θεσμικά από το Ν. 1268/1982 (ΦΕΚ 87Α'), το Ν. 1404/1983 (ΦΕΚ 173/24-11-84) «Δομή και λειτουργία των ΤΕΙ», το Ν. 2413/1996 (ΦΕΚ 124/17-6-96), το Ν. 2916 (ΦΕΚ 114/11-6-01) «Διάθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής», το Ν. 3374/2005 (ΦΕΚ 189/2-8-05) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση», το Ν. 3404/2005 (ΦΕΚ 260/17-10-05) «Ρύθμιση θεμάτων του Πανεπιστημιακού και Τεχνολογικού Τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης» την Υ.Α. 46350/Ε5 (ΦΕΚ 625/18-5-2006) σχετικά με τον καθορισμό των γενικών ενιαίων κανόνων για την κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών των Τμημάτων ΤΕΙ και άλλων σχετικών Υ.Α. Το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο διαμόρφωσης και λειτουργίας των προγραμμάτων σπουδών των Τμημάτων των ΤΕΙ παρέχει τη δυνατότητα για αναδιαμόρφωση, εξέλιξη και αξιολόγηση τους.

Τα νέα προγράμματα σπουδών δομούνται με βάση το φόρτο εργασίας του σπουδαστή. Κάθε μάθημα χαρακτηρίζεται από ένα αριθμό διδακτικών μονάδων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων (ECTS). Το τυπικό εξαμηνιαίο πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει 30 πιστωτικές ή διδακτικές μονάδες για όλα τα μαθήματα του εξαμήνου, οι οποίες κατανέμονται σε κάθε μάθημα του εξαμήνου σε αντιστοιχία με τις ώρες διδασκαλίας, τον βαθμό δυσκολίας κάθε μαθήματος και το φόρτο εργασίας του σπουδαστή που απαιτείται για να σπουδάσει επιτυχώς ένα μάθημα. Κάθε πιστωτική μονάδα αντιστοιχεί σε 25 ώρες φόρτου εργασίας. Για την

πρακτική άσκηση, που περιλαμβάνει 10 διδακτικές μονάδες, απαιτούνται συνολικά 250 ώρες φόρτου εργασίας.

Τα προγράμματα σπουδών των ΤΕΙ ανάλογα με την εξέλιξη της επιστήμης και τη ζήτηση της αγοράς εργασίας αναδιαμορφώνονται προς όφελος των φοιτητών αλλά και των παραγωγικών φορέων. Την αναμόρφωση αυτή οφείλουν να κάνουν τα Τμήματα των ΤΕΙ κάθε 3 χρόνια σύμφωνα με το Ν. 2413/1996. Με δεδομένο ότι το περιεχόμενο της πρακτικής άσκησης διαμορφώνεται από τα γνωστικά αντικείμενα που καλύπτει το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος θα πρέπει ταυτόχρονα με την αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών, να επαναδιαμορφώνουν και το πλαίσιο υλοποίησης της πρακτικής άσκησης. Σύμφωνα με το ΠΔ 174/1985 (ΦΕΚ 59Α΄) τα Τμήματα των ΤΕΙ οφείλουν να έχουν συνταγμένα περιγράμματα των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης. Τα περιγράμματα αυτά καθορίζονται με Υπουργικές αποφάσεις, ύστερα από εισήγηση της Γενικής Συνέλευσης του οικείου Τμήματος και γνώμη του Συμβουλίου Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΣΑΤΕ), και περιλαμβάνουν 4 ενότητες:

- Τον σκοπό της πρακτικής άσκησης,
- Τους εργασιακούς χώρους όπου αυτή μπορεί να διεξαχθεί,
- Το πρόγραμμα,
- Την εποπτεία και
- Τη διάρκεια.

Επομένως κάθε αναμόρφωση προγράμματος σπουδών μιας ειδικότητας θα πρέπει να συνοδεύεται από τον επανακαθορισμό του περιγράμματος πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα αυτή. Όλη αυτή η διαδικασία αναμόρφωσης προγραμμάτων σπουδών και περιγραμμάτων πρακτικής άσκησης θα πρέπει να γίνεται από το Τμήμα μετά από επισταμένη έρευνα της αγοράς εργασίας και αφού ληφθούν υπόψη οι ανάγκες των παραγωγικών φορέων και οι τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες της κοινωνίας.

Με βάση τις Ευρωπαϊκές επιταγές για την ανώτατη εκπαίδευση, όλες οι φάσεις της εκπαιδευτικής διαδικασίας, επομένως και η πρακτική άσκηση, αποτιμώνται και καταγράφονται με την εσωτερική αξιολόγηση των Τμημάτων (Ν. 3374/2005). Σε ότι αφορά τα προγράμματα σπουδών, μεταξύ των κριτηρίων και δεικτών αξιολόγησης περιλαμβάνονται:

- Ο βαθμός ανταπόκρισης του προγράμματος σπουδών στους στόχους της ακαδημαϊκής μονάδας και στις απαιτήσεις της κοινωνίας,

- Η συνεκτικότητα και λειτουργικότητα του προγράμματος σπουδών,
- Ο συντονισμός της ύλης των μαθημάτων,
- Η ορθολογική οργάνωση των εκπαιδευτικών θεσμών,
- Το εξεταστικό σύστημα,
- Η υποστήριξη από διαθέσιμες εκπαιδευτικές υποδομές,
- Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.

Τα παραπάνω βασικά ερωτήματα της εσωτερικής αξιολόγησης των προγραμμάτων αφορούν και την πρακτική άσκηση στο επάγγελμα. Στο πρότυπο της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας της Ανώτατης Εκπαίδευσης (Α.ΔΙ.Π.), στο κεφάλαιο 3.1.1. που αφορά στα προγράμματα σπουδών, μια από τις βασικές ερωτήσεις που πρέπει να απαντήσει το Τμήμα αφορά στην αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης. Η διαδικασία αυτή είναι ιδιαίτερα θετική για τη συνεχή αναβάθμιση και διασύνδεση της πρακτικής άσκησης με την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας.

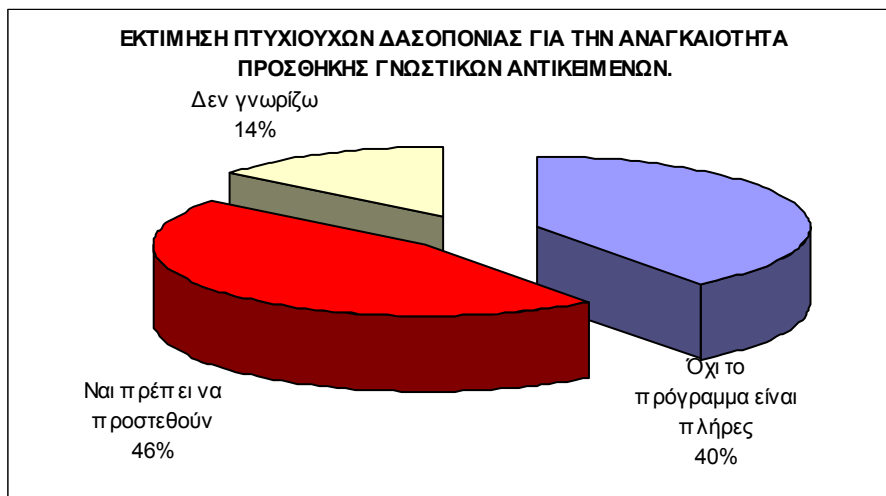
Με βάση την παραπάνω ανάλυση, η ενίσχυση της αμφίδρομης ανάδρασης μεταξύ της ανώτατης εκπαίδευσης και της αγοράς εργασίας μέσω του προγράμματος πρακτικής άσκησης μπορεί να γίνει με:

- Την παραπέρα βελτίωση και αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών και περιγραμμάτων των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης, ώστε αυτά να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας και της κοινωνίας, με αποτέλεσμα τα προγράμματα πρακτικής άσκησης να γίνουν πιο ουσιαστικά για την εκπαίδευση και πιο ελκυστικά για την αγορά εργασίας, Σύμφωνα με το άρθρο 26 της παρ. 3 του Ν. 1404/1983, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, το πρόγραμμα σπουδών ενός τμήματος των ΤΕΙ αναθεωρείται τακτικά κάθε 3 σπουδαστικά έτη, όπως επιβάλλεται από τις εξελίξεις του αντίστοιχου επιστημονικού και επαγγελματικού τομέα. Η συμμετοχή λοιπόν ενός τμήματος σε δράσεις πρακτικής άσκησης στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος « Εκπαίδευση και δια Βίου Μάθηση » θα πρέπει να προϋποθέτει την εκπλήρωση της παραπάνω υποχρέωσης.
- Την εξεύρεση των καλύτερων επιχειρήσεων για πρακτική άσκηση των φοιτητών/ σπουδαστών, οι οποίες να διαθέτουν συστήματα ελέγχου της ποιότητας των προϊόντων ή των υπηρεσιών που παράγουν, φροντίζουν για την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας και χρησιμοποιούν κατά την

παραγωγική διαδικασία τις νέες τεχνολογίες, την πληροφορική και τον αυτοματισμό, Αυτό μπορεί να αποτελέσει ένα από τα στοιχεία αξιολόγησης των προτάσεων που θα υποβληθούν για υλοποίηση δράσεων πρακτικής άσκησης στα πλαίσια της νέας προγραμματικής περιόδου.

- Την τοποθέτηση φοιτητών/ σπουδαστών σε θέσεις πρακτικής άσκησης, μετά από διερεύνηση του επαγγελματικού τους προφίλ, με τη συνδρομή του Γραφείου Διασύνδεσης του ΤΕΙ, και των φορέων της αγοράς, ώστε αυτοί να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, σε βαθμό που είναι περιζήτητοι για τις επιχειρήσεις και τους επαγγελματικούς φορείς, Αυτό μπορεί να γίνει με τη συνδρομή του Γραφείου Διασύνδεσης μέσα από τις βάσεις δεδομένων που διαθέτει αλλά και με τη συστηματική διοργάνωση ημερών καριέρας από το Γραφείο Διασύνδεσης. Οι δράσεις αυτές μπορούν να χρηματοδοτηθούν από την πρακτική άσκηση της νέας προγραμματικής περιόδου και να περιλαμβάνονται στα κριτήρια αξιολόγησης των νέων προτάσεων.
- Την ενίσχυση γενικότερα της συνεργασίας του Τμήματος, μέσω της επιτροπής πρακτικής άσκησης, με το Γραφείο Διασύνδεσης του Ιδρύματος αλλά και ταυτόχρονα της συνδρομής του Γραφείου Διασύνδεσης, σε επαγγελματικούς φορείς και κλάδους ή ομάδων επιχειρήσεων σε πληροφόρηση σχετικά με τις ειδικότητες των Τμημάτων του Ιδρύματος, Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τη δέσμευση των Τμημάτων, στα πλαίσια των προτάσεων που θα υποβάλλουν, για προγραμματισμένες τακτικές και έκτακτες συσκέψεις με τα στελέχη του Γραφείου Διασύνδεσης αλλά και με τον καθορισμό συγκεκριμένων κατά ειδικότητα εκδηλώσεων.
- Τη βελτίωση των διαδικασιών υλοποίησης και παρακολούθησης της πρακτικής άσκησης ώστε να μεγιστοποιηθεί ταυτόχρονα η ωφέλεια για την εκπαίδευση και την αγορά εργασίας, Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με τον καθορισμό και εφαρμογή ενός συγκεκριμένου συστήματος παρακολούθησης που θα περιγράφεται με λεπτομέρεια στην προκήρυξη των νέων δράσεων πρακτικής, όπως αναλυτικότερα παρουσιάζεται στο πακέτο εργασίας 6.
- Την αξιοποίηση της ανάγκης των παραγωγικών φορέων και επιχειρήσεων να απασχολήσουν για πρακτική άσκηση και εργασία στη συνέχεια, εξειδικευμένο και εξοικειωμένο στην πληροφορική και τις νέες τεχνολογίες επιστημονικό προσωπικό, Η ανάγκη αυτή φαίνεται από στοιχεία

πρόσφατων μελετών. Έρευνα του Γραφείου Διασύνδεσης του ΤΕΙ Λαμίας (2005) σε αποφοίτους δασοπόνους δείχνει την αναγκαιότητα προσθήκης νέων γνωστικών αντικειμένων σε ποσοστό 46% (Σχήμα 3.2)

Σχήμα 3.2. Εκτίμηση της αναγκαιότητας προσθήκης γνωστικών αντικειμένων.

Αντίστοιχα, έρευνα του Γραφείου Διασύνδεσης του Παραρτήματος Καρδίτσας (2006) δείχνει ότι οι φορείς απασχόλησης του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα απαιτούν την πρόσληψη λίγο έως πάρα πολύ εξειδικευμένων δασοπόνων σε ποσοστό 97,5 %. Με βάση τις παραπάνω μελέτες τα γνωστικά αντικείμενα που κυρίως προτείνονται να προστεθούν στο πρόγραμμα σπουδών για να καλύψουν μελλοντικές ανάγκες των πτυχιούχων και των φορέων απασχόλησης είναι κατά κύριο λόγο: η χρήση εξειδικευμένων για την ειδικότητα προγραμμάτων Η/Υ, η εφαρμογές νέων τεχνολογιών και αντικείμενα που σχετίζονται με την πιστοποίηση προϊόντων και έργων, καθώς και τη δυνατότητα εκτέλεσης ερευνητικών προγραμμάτων.

- Την παροχή κινήτρων για ουσιαστική πρακτική άσκηση που θα ελέγχεται και θα αξιολογείται συνεχώς από το εκπαιδευτικό ίδρυμα και τον φορέα υλοποίησης της πρακτικής. Τα κίνητρα αυτά θα πρέπει να είναι κυρίως οικονομικά.
- Την αύξηση του χρόνου της πρακτικής σε κάποια Τμήματα των ΤΕΙ, κυρίως με αγροτικό ή περιβαλλοντολογικό γνωστικό αντικείμενο, πέρα από την τυπική εξαμηνιαία άσκηση. Αυτό θα συμβάλλει στην προετοιμασία των σπουδαστών για την πρακτική άσκηση στους φορείς απασχόλησης αλλά και στην αποτελεσματική σύνδεση της θεωρητικής και πρακτικής

εκπαίδευσης. Η πρακτική αυτή άσκηση θα μπορεί να γίνεται σε αγροκτήματα, τεχνολογικά, περιβαλλοντικά πάρκα κλπ. πριν από την εξάμηνη πρακτική. Το επιπλέον αυτό κομμάτι πρακτικής άσκησης διάρκειας μέχρι 1 μήνα θα υλοποιείται από το ίδιο το Τμήμα τη διάρκεια της θερινής περιόδου ανεξάρτητα από την εξαμηνιαία πρακτική άσκηση. Αυτό θα μπορούσε να γίνει πιλοτικά με χρηματοδότηση στα πλαίσια του νέου επιχειρησιακού προγράμματος.

- Την εξέταση για τμηματική υλοποίηση της πρακτικής άσκησης σε κάποιες ειδικότητες ώστε να συγχρονίζεται καλύτερα το θεωρητικό/ εργαστηριακό μέρος με το πρακτικό μέρος της εκπαίδευσης. Αυτό μπορεί να υλοποιηθεί σε μια επικείμενη αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου της πρακτικής άσκησης των ΤΕΙ. Στην παρούσα φάση η τμηματική υλοποίηση της πρακτικής θα μπορούσε να διερευνηθεί μέσα από μια έρευνα-μελέτη ενταγμένη στις δράσεις πρακτικής της νέας προγραμματικής περιόδου.
- Την εφαρμογή της πρακτικής άσκησης και για μεταπτυχιακούς φοιτητές, γεγονός που θα συμβάλει στη βελτίωση της συνεργασίας που πρέπει να υπάρχει μεταξύ της εκπαίδευσης και των επιχειρήσεων σε ότι αφορά την έρευνα και την καινοτομία. Η πρόταση αυτή προϋποθέτει την τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου της πρακτικής αλλά και την υλοποίηση μεταπτυχιακών από τα ΤΕΙ.
- Την εφαρμογή ειδικών προγραμμάτων πρακτικής άσκησης που θα εισάγουν και θα ενισχύουν την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών και καινοτομιών στην παραγωγή. Αυτό θα συμβάλει στην αύξηση του ενδιαφέροντος των παραγωγικών φορέων και επιχειρήσεων για συμμετοχή στην πρακτική άσκηση, αλλά και στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Τα προγράμματα αυτά μπορούν να υλοποιηθούν πιλοτικά στα πλαίσια των δράσεων πρακτικής της νέας προγραμματικής περιόδου.
- Την εφαρμογή έργων (projects) τα οποία αναλαμβάνουν από κοινού τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα με ιδιωτικούς και δημόσιους επαγγελματικούς φορείς και επιχειρήσεις που συμμετέχουν στα προγράμματα πρακτικής άσκησης. Τα προγράμματα αυτά μπορούν να προταθούν και υλοποιηθούν πιλοτικά στα πλαίσια των δράσεων πρακτικής της νέας προγραμματικής περιόδου.
- Την καλύτερη ενημέρωση και πληροφόρηση των σπουδαστών, από τα μικρότερα ακόμη εξάμηνα, για το περιεχόμενο και τα οφέλη της πρακτικής

άσκησης και την καλύτερη ενημέρωση των επιχειρήσεων για τα οφέλη που τους παρέχει αυτή. Αυτό μπορεί να γίνει με τη συνδρομή του Γραφείου Διασύνδεσης του ΤΕΙ και τη συνεργασία των Τμημάτων.

- Τη δημιουργία διαύλου επικοινωνίας για ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των φορέων της αγοράς, αλλά και άλλων σχετικών φορέων όπως είναι τα Κέντρα προώθησης της απασχόλησης, τα Γραφεία επιχειρηματικότητας κλπ.
- Τέλος, την καλύτερη δημοσιότητα και προβολή των έργων πρακτικής άσκησης. Οι ενέργειες που μπορούν να περιγραφούν εδώ είναι η διοργάνωση ημερίδων ενημέρωσης, η παραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, η δημιουργία ιστοτόπου κλπ. Στα πλαίσια των δράσεων πρακτικής της νέας προγραμματικής περιόδου, οι ενέργειες δημοσιότητας και προβολής θα πρέπει να αποτελούν ξεχωριστό πακέτο εργασίας.

ΠΑΚΕΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4.

4.1 Μελέτη Σχεδιασμού, Οργάνωσης και Λειτουργίας Κεντρικού Σημείου Διαχείρισης Πληροφοριών για την εξυπηρέτηση της Πρακτικής Άσκησης

4.1.1 Γενική Περιγραφή

Στόχος αυτού του πακέτου εργασίας είναι η περιγραφή του τρόπου σχεδιασμού και υλοποίησης μιας κεντρικής ιστοσελίδας για την εξυπηρέτηση της πρακτικής άσκησης και των συνεργιών του έργου (π.χ. Γραφεία Διασύνδεσης και έργα Επιχειρηματικότητας). Αυτή η ιστοσελίδα θα είναι η κορυφή (κύριο σημείο, main point) σε ένα ιεραρχικό σύστημα, μέλη του οποίου θα είναι οι πελάτες (δορυφόροι ή δευτερεύοντα σημεία), δηλαδή τα κατά τόπους τοπικά γραφεία διασύνδεσης (carrier planning) καθώς και οι ανά την Ελληνική Επικράτεια επιχειρήσεις που θα έχουν εκδηλώσει πρόθεση συμμετοχής και συνεργασίας με το πρόγραμμα Πρακτική Άσκηση που χρηματοδοτείται από το ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ». Σε αυτή την ιστοσελίδα θα καταχωρηθούν σε κατάλληλες βάσεις δεδομένων τα στοιχεία των δορυφόρων πελατών, δηλαδή:

- Των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με το πρόγραμμα και
- Των γραφείων διασύνδεσης που λειτουργούν σε κάθε ίδρυμα.

Οι σπουδαστές, αφού επισκεφθούν το τοπικό γραφείο διασύνδεσης και καθοδηγούμενοι από το προσωπικό του, θα συνδέονται με την κύρια ιστοσελίδα, στην οποία θα έχουν τη δυνατότητα προσδιορισμού και επιλογής **εταιριών και επιχειρήσεων** (που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον συνεργασίας με το έργο της πρακτικής άσκησης), που εμπίπτουν στο γνωστικό τους αντικείμενο, στα ενδιαφέροντά τους ή και ακόμη στη γεωγραφική περιοχή ενδιαφέροντος των σπουδαστών. Είναι αυτονόητο ότι εφόσον επιλεγούν (οι εταιρείες και οι επιχειρήσεις), στη βάση δεδομένων μπορεί να έχουν πρόσβαση μεγαλύτερες ομάδες ενδιαφερομένων (π.χ. Πανεπιστήμια ή αντίστροφα). Στην πρώτη φάση, οι βάσεις δεδομένων θα περιέχουν πληροφορίες και στοιχεία **εταιριών και επιχειρήσεων**, που λειτουργούν σε οποιοδήποτε γεωγραφικό διαμέρισμα της Ελλάδος, μεταγενέστερα δε θα είναι εφικτό να συμπεριληφθούν και άλλες χώρες (Βαλκάνια, Μεσογειακές χώρες ή χώρες E.C.C.).

Αφού γίνει η επιλογή του αναδόχου (**εταιρείας ή επιχείρησης**) ο σπουδαστής συμπληρώνει μια τυποποιημένη αίτηση, η οποία στη συνέχεια προωθείται ηλεκτρονικά προς την επιχείρηση. Η επιχείρηση εξετάζει όλες τις αιτήσεις που της υποβάλλονται και

επιλέγει αυτούς που θεωρεί τους πλέον κατάλληλους, ενημερώνοντας ταυτόχρονα την κεντρική ιστοσελίδα για την επιλογή της.

Οι διαχειριστές της κεντρικής ιστοσελίδας ενημερώνουν το δορυφόρο γραφείο διασύνδεσης, από το οποίο προήλθε (originated) η αίτηση, ενώ ταυτόχρονα ερευνούν στα πλησιέστερα προς τη γεωγραφική θέση της εταιρίας εκπαιδευτικά Ιδρύματα για την ανεύρεση επόπτη εκπαιδευτικού και σύνταξη προσύμβασης εποπτείας. Μετά τη διεκπεραίωση των δυο τελευταίων, η κεντρική σελίδα έχει ολοκληρώσει την ενεργή συμμετοχή της και απλά παρακολουθεί μέσω της ηλεκτρονικής καταγραφής την πορεία της απρόσκοπτης ολοκλήρωσης και επεμβαίνει μόνο όταν αυτό είναι αναγκαίο.

Σε εξαμηνιαία ή ετήσια βάση οι διαχειριστές της κεντρικής ιστοσελίδας συντάσσουν και κοινοποιούν στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη διακίνηση του έργου, όπως για παράδειγμα:

- Πόσοι σπουδαστές επισκέφτηκαν την ιστοσελίδα,
- Πόσοι σπουδαστές υπέβαλαν αιτήσεις,
- Πόσοι ολοκλήρωσαν επιτυχώς την πρακτική τους άσκηση,
- Αξιολόγηση της λειτουργίας και αποδοτικότητας του όλου προγράμματος από τους σπουδαστές (γνώμη, σχόλια για το πρόγραμμα, την επιχείρηση μέσω “διαδικασίας Televoting”),
- Αξιολόγηση της λειτουργίας και αποδοτικότητας του όλου προγράμματος από τις επιχειρήσεις (γνώμη, σχόλια για το πρόγραμμα, την επιχείρηση μέσω “διαδικασίας Televoting”) και
- Αξιολόγηση και λειτουργία της αποδοτικότητας του όλου προγράμματος από τους δορυφόρους γραφεία διασύνδεσης (“διαδικασία Televoting”).

Μετά το σχεδιασμό και την αποπεράτωση υλοποίησης της σελίδας θα εκδοθούν και θα κοινοποιηθούν τα ονόματα χρηστών (usernames) και οι συνθηματικές λέξεις (passwords) των δορυφόρων γραφείων διασύνδεσης, ώστε να εξασφαλίζεται η **ασφαλής σύνδεση** των δορυφόρων γραφείων διασύνδεσης με το κεντρικό.

Αρχικά οι διαχειριστές του κεντρικού κόμβου θα πρέπει να σχεδιάσουν και υλοποιήσουν διαδικασίες επιλογής και μεθοδολογίες προσέγγισης και πειθούς των εταιριών και επιχειρήσεων, ώστε να επιτευχθεί και εξασφαλιστεί όχι μόνο ο μέγιστος αριθμός συμμετοχών στο έργο αλλά και ποιοτικά βέλτιστος. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει και περιγραφή με λεπτομερείς αναλυτικές τεχνικές (π.χ. μέσω διαφήμισης, επισκέψεων, bulk mail, τηλεφωνικής επικοινωνίας ή και με άλλα μέσα όπως το FAX, προσωπικές γνωριμίες καθώς και καταχωρήσεις στις ιστοσελίδες όλων των ΤΕΙ της Ελληνικής Επικράτειας ή

ακόμη και σε γνωστά και δημοφιλή Portals). Επιπρόσθετα θα πρέπει να αναλυθεί και δομηθεί η μορφή του έντυπου υλικού, το οποίο θα αναδεικνύει τα οφέλη και πλεονεκτήματα συμμετοχής και υποστήριξης του έργου της πρακτικής άσκησης με στόχο την αιτιολόγηση και τους λόγους για τους οποίους είναι σημαντικό μια επιχείρηση να συμμετάσχει στην πρακτική άσκηση μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και δια Βίου Μάθηση». Στο σχεδιασμό και δημιουργία του έντυπου υλικού θα πρέπει συμμετάσχουν ειδικοί από ΤΕΙ που έχουν τέτοια εξειδίκευση και εμπειρία, αφού θα αποτελεί ένα σημαντικό μέσο επηρεασμού. Ακόμη θα πρέπει να συνταχθούν και τα κατάλληλα ερωτηματολόγια, τα οποία θα αποστέλλονται προς τις εταιρίες προς συμπλήρωση μαζί με τις σχετικές οδηγίες συμπλήρωσης καθώς και ο τύπος των τυποποιημένων συμβάσεων και συμφωνητικών συμμετοχής. Στη συνέχεια όλα τα ανωτέρω σε συνεργασία με τα κατά τόπους γραφεία διασύνδεσης (δορυφόρους) θα προωθούνται με σαφείς οδηγίες και τεχνικές προσέγγισης των εταιριών και επιχειρήσεων. Επομένως οι διαχειριστές του κεντρικού κόμβου θα αποτελούν το επιτελείο συντονισμού και καθοδήγησης της όλης διαδικασίας με αποδέκτες και στενούς συνεργάτες το προσωπικό των επί μέρους τοπικών γραφείων διασύνδεσης (δορυφόρων).

4.1.2 Προσέγγιση και Προσδιορισμός Επιχειρήσεων

Για την ανεύρεση των εταιριών και επιχειρήσεων που θα συνεργαστούν με το έργο της πρακτικής θα υλοποιηθούν τα ακόλουθα και πάντοτε λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα του Πακέτου Εργασίας 3:

- **Μεθοδολογία:** Οι διαχειριστές της κεντρικής ιστοσελίδας μέσω των κατά τόπους Επιμελητηρίων και των υπηρεσιών (ΕΟΜΕΧ, Δήμοι, ακόμη και η ICAP κλπ.) συντάσσουν Πίνακα με τα στοιχεία των κατά τόπους επιχειρήσεων και τα ταξινομούν κατά γεωγραφική περιοχή.
- Θα εξειδικευτούν οι τρόποι επικοινωνίας, συγκέντρωσης, ταξινόμησης, οργάνωσης και παραμετροποίησης των πληροφοριών, ώστε να διευκολυνθεί η καταχώρηση στη βάση δεδομένων της ιστοσελίδας.
- Σύμφωνα με τα αποτελέσματα του προηγούμενου Πακέτου Εργασίας, θα αναλυθεί και θα δομηθεί το έντυπο υλικό, θα συμπληρωθούν τα ερωτηματολόγια και στη συνέχεια θα ακολουθήσει δημιουργία οδηγιών και έντυπου υλικού, που θα προωθηθεί στις επιχειρήσεις, με στόχο την αιτιολόγηση και τους λόγους για τους οποίους είναι σημαντικό μια επιχείρηση να συμμετάσχει στο πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης του ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ».

- Ακόμη μέσα από τις δομές της κεντρικής ιστοσελίδας, θα είναι εφικτή η δυνατότητα από τις εταιρίες και επιχειρήσεις της αίτησης καθορισμού ημερομηνιών επίσκεψης στα Γραφεία δορυφόρους των Ιδρυμάτων με σκοπό την παρουσίαση του προφίλ τους, και την πραγματοποίηση συνεντεύξεων με ενδιαφερόμενους σπουδαστές.
- Σε συνεργασία με τους κατά τόπους δορυφόρους (γραφεία διασύνδεσης) προωθούνται τα ερωτηματολόγια, οι οδηγίες και οι τεχνικές προσέγγισης των εταιριών και επιχειρήσεων.
- Θα περιγράφεται ο τρόπος σύνδεσης (login) των επιχειρήσεων και των δορυφόρων γραφείων διασύνδεσης με την κεντρική σελίδα καθώς και ο τρόπος παρακολούθησης και εξαγωγής στατιστικών στοιχείων.

Η διαχείριση του συστήματος θα γίνεται κατά την υλοποίηση του συστήματος από τον ανάδοχο εκτέλεσης του έργου. **Ο ανάδοχος θα αναλάβει την υποχρέωση παράλληλα με τη δημιουργία του συστήματος να εκπαιδεύσει το προσωπικό του ΤΕΙ που θα αναλάβει τη διαχείριση του συστήματος μετά την υλοποίησή του.** Το προσωπικό θα πρέπει να επιλεγεί με κριτήρια που να καλύπτουν τόσο την κατανόηση τεχνικών λεπτομερειών του συστήματος όσο και του σκοπού που εξυπηρετεί το σύστημα. Συνεπώς να κατανοούν τους στόχους του έργου. Επίσης θα πρέπει να είναι σε θέση να εξασφαλίζουν την ενημέρωση και επικαιροποίηση του υλικού που θα υπάρχει στον κόμβο, καθώς και να μπορούν να εκπαιδεύουν/βοηθούν στη χρήση του συστήματος τους ενδιαφερόμενους χρήστες όπως γραφεία διασύνδεσης, φοιτητές, εταιρίες.

Προφίλ ομάδος υλοποιήσεις έργου

Για την υλοποίηση του συστήματος εκτιμάται η ανάγκη σύστασης μιας πενταμελούς ομάδας, αποτελούμενης από τρεις μηχανικούς Η/Υ ή άτομα ανάλογων προσόντων με τουλάχιστον 10 έτη εμπειρία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση εφαρμογών διαδικτύου και δυο μελών της κοινότητας του ΤΕΙ με εμπειρία σε θέματα πρακτικής άσκησης σπουδαστών και διασύνδεσης του ΤΕΙ με τον παραγωγικό ιστό της χώρας.

Αποτέλεσμα της διεργασίας που περιγράφηκε θα είναι ο εντοπισμός, η ανεύρεση και η ενημέρωση των επιχειρήσεων, προς τις οποίες θα γίνει πρόσκληση ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης.

4.1.3 Κατασκευή και λειτουργία δικτυακού κόμβου (portal)

Στόχος: Η δημιουργία κεντρικού σημείου διαχείρισης πληροφοριών για την εξυπηρέτηση της πρακτικής άσκησης. Το κεντρικό σημείο διαχείρισης πληροφοριών

(δικτυακός κόμβος) θα περιέχει όλες τις πληροφορίες που συλλέχτηκαν μέσα από τη διεργασία των παραγράφων 1.1 & 1.2, σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, τους δορυφόρους (γραφεία διασύνδεσης) των ΤΕΙ και τους σπουδαστές για την πρακτική άσκηση των σπουδαστών.

Ο κόμβος θα είναι δυναμικού περιεχομένου και θα ανανεώνεται συνεχώς. Ειδικότερα, πέραν των οργανωτικών, διοικητικών κτλ. πληροφοριών που θα φιλοξενεί, θα επιτρέπει τη δημιουργία μιας online κοινότητας (portal) για ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εμπλεκόμενων (κεντρικό γραφείο διασύνδεσης, περιφερειακά γραφεία διασύνδεσης στα κατά τόπους ΤΕΙ, επιχειρήσεις και σπουδαστές).

Ο δικτυακός τόπος, στα πλαίσια αυτού του πακέτου εργασίας, θα περιλαμβάνει:

- Πληροφοριακό υλικό με στοιχεία επικοινωνίας των γραφείων διασύνδεσης, των επιχειρήσεων που θα μετέχουν στο έργο καθώς και των σπουδαστών που το επιθυμούν. Επισημαίνεται ότι πρόσβαση στα στοιχεία αυτά θα έχουν μόνο οι εγγεγραμμένοι χρήστες (με όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης).
- Συνδέσμους με εξωτερικούς κόμβους που ενδιαφέρουν τους στόχους του έργου (π.χ. ΟΑΕΔ, Επιμελητήρια, Επιχειρήσεις κ.τ.λ.).
- Λίστες ηλεκτρονικής επικοινωνίας που απευθύνονται στις επιμέρους ομάδες του έργου (γραφεία διασύνδεσης, επιχειρήσεις, σπουδαστές).
- Forum συζητήσεων για ανταλλαγή απόψεων σε συγκεκριμένα θέματα που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για τους σκοπούς/στόχους του έργου, αλλά και τους συμμετέχοντες στη δράση.

Ο δικτυακός κόμβος θα σχεδιαστεί σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης της παραγράφου 1.1 & 1.2 του παρόντος, αλλά και των άλλων πακέτων εργασίας του έργου, σε συνεννόηση με τους αρμόδιους φορείς ή με τους άλλους εμπλεκόμενους στην υλοποίηση του έργου. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά του εξυπηρετητή του δικτυακού κόμβου, τόσο σε υλικό όσο και σε λογισμικό, θα οριστούν μετά από ανάλυση απαιτήσεων. Θα δοθεί έμφαση σε στοιχεία όπως η βάση δεδομένων που θα χρησιμοποιηθεί, οι τεχνικές δημιουργίας του κόμβου, το πλήθος χρηστών που θα εξυπηρετεί και ο όγκος της διακινούμενης πληροφορίας.

Επίσης θα αναλυθούν:

- Οι τρόποι δόμησης (database schema) και εισαγωγής των στοιχείων που θα προκύψουν από την ανάλυση της παραγράφου 1.1 & 1.2 του παρόντος, καθώς και των υπολοίπων πακέτων εργασίας.

- Οι τρόποι εισαγωγής και γενικότερα διαχείρισης όλων των στοιχείων από τα γραφεία διασύνδεσης.
- Οι τρόποι εισαγωγής στοιχείων από τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις.
- Οι τρόποι εισαγωγής στοιχείων από τους σπουδαστές.

Για να εξασφαλιστεί η ενεργός συμμετοχή των στοχευόμενων επωφελούμενων ομάδων, το έργο θα μεριμνήσει:

- Για την εξασφάλιση, τη συνεχή ενημέρωση και επικαιροποίηση του υλικού του δικτυακού κόμβου.
- Για την ενίσχυση και τον εμπλουτισμό εκείνων των τμημάτων του δικτυακού κόμβου που προκαλούν το μεγαλύτερο ενδιαφέρον των χρηστών.
- Οι διαχειριστές της κεντρικής ιστοσελίδας θα ορίσουν τους κατά τόπους συντονιστές (moderators) των δορυφόρων γραφείων διασύνδεσης, οι οποίοι θα είναι υπεύθυνοι για τη φροντίδα της επικοινωνίας των μελών μέσω του κόμβου της περιοχής τους, την ενθάρρυνση των σιωπηλών συμμετεχόντων της περιοχής ευθύνης τους ώστε να εκφράζουν τις απόψεις τους και την παρότρυνση όλων για την τροφοδότηση του κόμβου με νέα και υλικό έτσι, ώστε να υπάρχει συνεχές ενδιαφέρον, επικοινωνία και συνεπώς επισκεψιμότητα του κόμβου.

Τέλος, βασικές επιλογές κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση του δικτυακού κόμβου θα είναι:

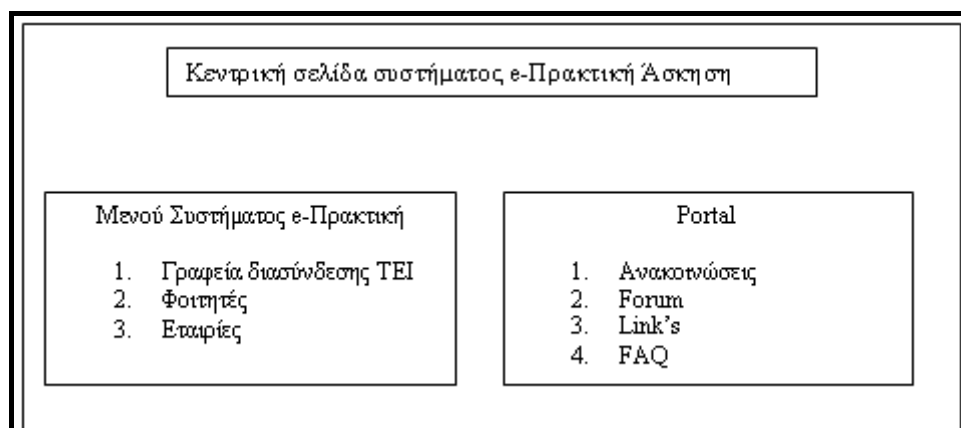
- Η σταδιακή ανάπτυξη των λειτουργιών του δικτυακού τύπου, ξεκινώντας από ένα βασικό υποσύνολο των λειτουργιών του και συνεχίζοντας μέχρι την πλήρη ολοκλήρωσή του.
- Η ενσωμάτωση σε αυτόν (το δικτυακό τύπο) πληροφοριών (περιεχομένου ή συνδέσμων) που αφορούν τόσο τα υπόλοιπα πακέτα εργασίας του παρόντος έργου όσο και των συσχετιζόμενων ομάδων.

Η λειτουργία λοιπόν της κεντρικής ιστοσελίδας του συστήματος και ο κόμβος επικοινωνίας/ενημέρωσης των χρηστών του συστήματος (portal) θα βρίσκονται στη κεντρική ιστοσελίδα συστήματος. Ο χρήστης θα μπορεί να έχει πρόσβαση είτε στο ένα σύστημα είτε στο άλλο μέσα από ειδικά μενού που θα βρίσκονται στην ιστοσελίδα υποδοχής του συστήματος για τη διευκόλυνσή του. **Ο στόχος του portal** είναι η ενημέρωση σε καθημερινά νέα, θέματα που εκδηλώνουν ενδιαφέρον οι χρήστες του συστήματος π.χ. νέα προγράμματα επιδοτήσεων επιχειρήσεων, αγγελίες ζήτησης

προσωπικού, ενημέρωση για δράσεις των ΤΕΙ σε θέματα επαγγελματικής σταδιοδρομίας, ανακοινώσεις των επιχειρήσεων, ημερίδες, open days κ.α. Στο portal θα υπάρχει forum για ασύγχρονη επικοινωνία των χρηστών του συστήματος ανά ομάδες (γραφεία διασύνδεσης, εταιρίες, φοιτητές) ή σε ελεύθερα forum με συμμετοχή όλων των χρηστών. Το κόστος δημιουργίας και συντήρησης του portal υπολογίζεται στο 10 ~ 25% του συνολικού κόστους δημιουργίας και συντήρησης του συστήματος. Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι το κόστος του portal εξαρτάται από τον τύπο του λογισμικού που θα επιλεγεί.

Το κεντρικό σημείο διαχείρισης πληροφοριών για την πρακτική άσκηση και το portal θα φιλοξενοούνται στο ίδιο φυσικό μέσω (server). Οι χρήστες θα έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν ένα από τα δυο (συστημα πρακτικης ή portal) μέσα από το μενού πλοήγησης που θα τους εμφανίζετε στη σελίδα υποδοχής του συστήματος.

Στην επόμενη εικόνα επιδεικνύεται μια τυπική αναπαράσταση της κεντρικής ιστοσελίδας του συστήματος.

4.1.4 Αξιολόγηση της Λειτουργίας σελίδας (αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών)

Ο αριθμός των χρηστών που θα καταγράφεται, σε συνδυασμό με τα στατιστικά στοιχεία πρόσβασης και επισκεψιμότητας του κόμβου καθώς και τις απαντήσεις των σχετικών ερωτηματολογίων που θα συμπληρώσουν οι ενδιαφερόμενοι χρήστες (τοπικά γραφεία διασύνδεσης, σπουδαστές και επιχειρήσεις), θα προσδιορίζουν την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της κεντρικής ιστοσελίδας.

Κύριος τρόπος αξιολόγησης της λειτουργίας και επίδοσης της σελίδας θα είναι η ανάρτηση ερωτηματολογίων, τα οποία θα συμπληρώνουν οι χρήστες κάθε κατηγορίας

(σπουδαστές, δορυφόροι γραφεία διασύνδεσης, εταιρίες και επιχειρήσεις). Αυτά τα ερωτηματολόγια θα πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον τις ακόλουθες ενότητες:

- Γενικές Προσωπικές πληροφορίες,
- Υπηρεσίες που προσφέρει η Ιστοσελίδα,
- Επάρκεια Υποδομών της Ιστοσελίδας,
- Γενικά Σχόλια και παρατηρήσεις και
- Ενημέρωση/Επικοινωνία.

Σημαντικά στοιχεία της αξιολόγησης θα είναι (εκτός των απαντήσεων των ανωτέρω ερωτηματολογίων) και η καταγραφή του αριθμού των χρηστών, σε συνδυασμό με τα στατιστικά στοιχεία πρόσβασης και επισκεψιμότητας.

4.1.5 Κόστος οργάνωσης της κεντρικής ιστοσελίδας

Ο επόμενος πίνακας περιλαμβάνει ενδεικτική σύνθεση τις απαραίτητης υπολογιστικής υποδομής σε υλικό και λογισμικό προκειμένου ο κόμβος να είναι σε καλή λειτουργία και πλήρως διαχειρίσιμη και συντηρήσιμη μορφή. Τα στοιχεία αναφέρονται στη σημερινή χρονική στιγμή 11/2008 και είναι φυσιολογικό και αναμενόμενο να αλλάξουν από λίγο έως πολύ. Οι δύο στήλες (min και average) κάτω από τον τίτλο Κόστος Εξοπλισμού αναφέρονται στο ελάχιστο και μέσο κόστος του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για να λειτουργήσει ο κόμβος.

A/A	Εξοπλισμός	Χρήση	Ενδεικτικά τεχνικά χαρακτηριστικά	min	Average
1	Hardware				
	Production Server	Παροχή υπηρεσιών web του κόμβου στους τελικούς χρήστες	<p>Rack mount Dual Xeon Server CPU: 1 x Intel Xeon Dual Core (up to 2,2 GHz, 800 Mhz FSB) up to 2 Ram : 4GB DDR ECC up to 12 GB DDR ECC With SCSI controller Ultra 320 With RAID Controller (level support 0,1,5,10 and 50) With H.D. bays up to 6 hot plug SAS Hard Disk With H.D.: 2 x 76 GB SAS hot plug Raid 1 (mirror) with operation system With H.D.: 2 x 136 GB SAS hot plug Raid 1 (mirror) with data (www, SQL) DVD-ROM: DVD-+R 8x F.D.D.: 1,44 MB VGA Card on board Two network card Gigabit (RJ45) Integrated Onboard Management Type Hot plug redundant fan cooling Hot plug redundant power supplies</p>	4.760,00 €	6.545,00 €
	BackUp Server	Εφεδρικός για τον production server. Χρησιμοποιείται για την άμεση εξυπηρέτηση των χρηστών του κόμβου στις περιπτώσεις τεχνικού προβλήματος ή δυσλειτουργίας του production server.	<p>Rack mount Server CPU: 1 x Dual Core (up to 2,8 GHz, 1333 Mhz FSB) Ram: 2GB ECC With RAID Controller (level support 0,1,)</p>	2.975,00 €	4.165,00 €

			H.D.: 2 x 500 GB SATA Raid 1 (mirror) with operation system and data (www, SQL) Optical Drive: CD-ROM slim line 24x VGA Card on board Two network card Gigabit (RJ45) Integrated Onboard Management Type Hot plug redundant fan cooling		
	Development Server	Server για debugging του κόμβου (στις περιπτώσεις σφαλμάτων λογισμικού) και ανάπτυξης/εξέλιξης SW	Full tower Server Pentium Dual Core CPU: 1 x Dual Core (up to 2,5 GHz, 1333 Mhz FSB) Ram: 1GB H.D.: 2 x 500 GB SATA with operation system and development code Optical Drive: DVR-+R 8x	1.785,00 €	2.380,00 €
	UPS	Συσκευή αδιάλειπτης παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στον Production Server, Backup Server και Development Server.	MGE 3000 KVA rack mount unit 2U	3.570,00 €	4.165,00 €
	Backup System	Συσκευή λήψης αντιγράφων ασφαλείας από τους Production Server, Backup Server και Development Server.	HP rack mount unit Ultrium 400/800 GB	2.975,00 €	5.950,00 €
	Rack	Μεταλλικό ικρίωμα φιλοξενίας του παραπάνω εξοπλισμού	Rack 42U with 4 fun cooler, rack keyboard, touch pad mouse	1.309,00 €	2.142,00 €
			Σύνολο (1):	17.374,00 €	25.347,00 €

2	Software					
	Operating System	Λειτουργικό σύστημα για τους Production Server, Backup Server και Development Server (academic licence).	Windows 2008 Server Std	1.200,00 €	1.200,00 €	
	WWW Server	Παροχή web services στους Production Server, Backup Server και Development Server (academic licence).	Microsoft IIS 7.0 (συμπεριλαμβάνεται στο λειτουργικό σύστημα)			
	DATA Server	Σύστημα διαχείρισης βάσης δεδομένων στους Production Server, Backup Server και Development Server (academic licence).	Microsoft SQL 2008 Server	2.000,00 €	2.000,00 €	
	eMail Server	Server εξυπηρέτησης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας στους Production Server, Backup Server (lite suite).	Merak v9	900,00 €	900,00 €	
	Backup Software	Λογισμικό λήψης αντιγράφων ασφαλείας από τους servers στους Production Server, Backup Server και Development Server (academic license).	Veritas BackUp Exec v12	1.800,00 €	1.800,00 €	
	Antivirus Software	Λογισμικό προστασίας των servers από ιούς, Trojans κ.α. στους Production Server, Backup Server και Development Server (academic licence).	Norton Antivirus ή Avast Antivirus	800,00 €	800,00 €	
			Σύνολο (2):	6.700,00 €	6.700,00 €	

3	Αναλώσιμα λειτουργίας για 1~3 έτη				
	25 backup tapes	Μαγνητικές ταινίες για τη λήψη αντιγράφων ασφαλείας από τον Production Server (ή Backup Server όταν αυτός χρησιμοποιείται). Υπόθεση: Μέγιστη διάρκεια του Backup 5 μήνες	Τύπου Ultrium 400/400 GB, χρήση ως 2 έτη	1.190,00 €	1.190,00 €
	30 DVD-+R	DVD για τη λήψη image backup ανά δυο μήνες στον Production Server (18 DVD) με μέγιστη διάρκεια 1 έτος και ανά τρεις μήνες στον Development Server (12 DVD) με μέγιστη διάρκεια 1 έτος.	DVD-R or DVD+R 4,7 GB, Ανά έτος	35,70 €	35,70 €
	Μπαταρίες UPS	Αντικατάσταση battery set. Η αντικατάσταση γίνεται κατά μέσο όρο ανά τρία έτη.	MGE 3000 KVA battery set. Ανά 3 έτη	1.785,00 €	1.785,00 €
				Σύνολο (3):	3.010,70 €
					3.010,70 €

4	Άλλα				
	Domain Name	Ανανέωση χρήσης του domain name, κάθε 2 έτη		35,70 €	
	Ανανέωση Licenses			Πρέπει να εκτιμηθεί ανάλογα με τη σύνθεση	
				ανάλογα με σύνθεση	
				Σύνολο (4):	
					27.084,70 €
				Σύνολο (1+2+3):	35.057,70 €

- Τιμές του 11/2008. Οι τιμές εξαρτώνται ισχυρά από την αναλογία €/€

ΣΧΟΛΙΑ

Ο Production Server χρησιμοποιείται για την παροχή υπηρεσιών web του κόμβου στους τελικούς χρήστες. Πρέπει να αποτελείται από υλικό (hardware) με άριστες προδιαγραφές και γρήγορα περιφερειακά, έτσι ώστε να είναι δυνατή η αδειάλειπτη και άμεση εξυπηρέτηση μεγάλου αριθμού χρηστών. Επιπλέον, πρέπει να διαθέτει χαρακτηριστικά απομακρυσμένης διαχείρισης και αναβάθμισης, ενώ τα υλικά του μέρη πρέπει να μπορούν να αντικατασταθούν ενώ ο server βρίσκεται σε κατάσταση λειτουργίας (hot plug).

Ο Backup Server εξασφαλίζει την παροχή υπηρεσιών web του κόμβου στους τελικούς χρήστες στην περίπτωση που ο κύριος server (production server) τεθεί εκτός λειτουργίας λόγω σοβαρού τεχνικού προβλήματος ή εργασιών αναβάθμισης του υλικού (hardware) ή του λογισμικού του. Όπως και ο Production Server, ο Backup Server πρέπει να αποτελείται από υλικό (hardware) με άριστες προδιαγραφές και γρήγορα περιφερειακά, έτσι ώστε να είναι δυνατή η αδειάλειπτη και άμεση εξυπηρέτηση μεγάλου αριθμού χρηστών του κόμβου, όταν αυτό απαιτηθεί. Επιπλέον, πρέπει να διαθέτει χαρακτηριστικά απομακρυσμένης διαχείρισης και αναβάθμισης, ενώ τα υλικά του μέρη πρέπει να μπορούν να αντικατασταθούν ενώ ο server βρίσκεται σε κατάσταση λειτουργίας (hot plug).

Ο Development Server είναι απαραίτητος για την ανάπτυξη του λογισμικού του κόμβου. Πρέπει υλοποιείται από hardware με άριστες προδιαγραφές ώστε να είναι δυνατή η αποδοτική ανάπτυξη του λογισμικού καθώς και οι δοκιμές καλής λειτουργίας του κόμβου.

Το UPS είναι απαραίτητο τόσο για την προστασία των εξυπηρετητών (ειδικότερα του υλικού τους) από διακυμάνσεις της τάσης του ηλεκτρικού ρεύματος όσο και για την τροφοδοσία των server με ρεύμα για διάστημα έως 30 λεπτά (για πλήρες φορτίο), ώστε να αντιμετωπιστούν μικρής διάρκειας διακοπές παροχής ηλεκτρικού ρεύματος.

Το Backup System προορίζεται για τη λήψη αντιγράφων ασφάλειας των αρχείων του λογισμικού συστήματος, του λογισμικού του κόμβου και των δεδομένων των χρηστών. Όλα τα δεδομένα αποθηκεύονται σε μαγνητικό μέσο (ταινία ή άλλο μέσο), ώστε να εφικτή η επαναφορά τους σε περίπτωση σοβαρού τεχνικού προβλήματος του Production (ή Backup, ανάλογα με το ποιος χρησιμοποιείται για να παρέχει τις υπηρεσίες web του κόμβου) Server ή απώλειας των δεδομένων από λάθος χειρισμό (π.χ. διαγραφή από χρήστη) ή κακόβουλης ενέργειας (Hacker, ιούς κ.α.).

Ο επόμενος πίνακας περιλαμβάνει τα κόστη για τη δημιουργία της κεντρικής ιστοσελίδας, για το κόστος ανάπτυξης (αμοιβές / έξοδα εξοπλισμού), κόστος συντήρησης (αμοιβές / έξοδα αναβαθμίσεως εξοπλισμού).

A/A	Περιγραφή	Κόστος (με ΦΠΑ 19%)*	
		min	Average
1	Έξοδα δημιουργίας αρχικής εγκατάστασης		
	Αμοιβές (μηχανικών δημιουργίας ιστοσελίδας)	60.000,00 €	80.000,00 €
	Εξοπλισμός	27.084,70 €	
2	Έξοδα συντήρησης κ' αναβαθμίσεων (ανά έτος)		
	Αμοιβές (μηχανικών συντήρησης ιστοσελίδας)	5.000,00 €	7.500,00 €
	Εξοπλισμός	1.500,00 €	2.500,00 €

• 4.1.6. Εποπτεία

Όπως αναλυτικά περιγράφηκε σε πολλαπλά σημεία της μελέτης, ο σχεδιασμός βασίζεται στη δημιουργία της κεντρικής σελίδας, που θα πλαισιώνεται από τις σελίδες των δορυφόρων (Γραφεία διασύνδεσης). Προϋπόθεση λειτουργίας του ανωτέρου σχήματος είναι να υπάρχει σε κάθε δορυφόρο η πλήρης συλλογή και καταγραφή στοιχείων ως ακολούθως:

- ❖ Κεντρική Ιστοσελίδα: Θα περιέχει βάση δεδομένων με πληροφορίες για επιχειρήσεις που θα περιλαμβάνονται στη βάση δεδομένων του ΕΟΜΕΧ, ΟΑΕΕΔ, ΙCΑΡ και σε διάφορες επαγγελματικές ενώσεις επιμελητήριων και άλλων.
- ❖ Δορυφόροι (Γραφεία διασύνδεσης): Θα περιέχει βάση δεδομένων με πληροφορίες για τοπικές επιχειρήσεις και βιομηχανίες της περιοχής που θα έχει έδρα το ΤΕΙ, πλήρη στοιχεία του πληθυσμού και ειδικότητας σπουδαστών των του ΤΕΙ, πληροφορίες για τα τμήματα και τα μέλη Ε.Π. του κάθε συγκεκριμένου Τμήματος.

Περίπτωση 1η: Οι διαχειριστές της Ιστοσελίδας απευθύνουν ερώτημα εκδήλωσης ενδιαφέροντος από Ε.Π. στο Γραφείο διασύνδεσης "δορυφόρο" του Ιδρύματος (ΤΕΙ) που εδράζει η επιχείρηση που επέλεξε ο σπουδαστής που φοιτά σε ένα ΤΕΙ διαφορετικής Γεωγραφικής Περιοχής.

Περίπτωση 2η: Το Γραφείο διασύνδεσης "δορυφόρος" ενός Ιδρύματος (ΤΕΙ) που εδράζει σε μια γεωγραφική περιοχή "Α" απευθύνει ερώτημα διαμεσολάβησης στους διαχειριστές της κεντρικής Ιστοσελίδας, οι οποίοι με τη σειρά τους απευθύνουν το συγκεκριμένο ερώτημα εκδήλωσης ενδιαφέροντος από Ε.Π. στο Γραφείο διασύνδεσης "δορυφόρο" του Ιδρύματος (ΤΕΙ) της περιοχής "Β" που εδράζει η επιχείρηση που επέλεξε ο σπουδαστής που φοιτά σε ένα ΤΕΙ της περιοχή "Α".

4.1.7 Βιωσιμότητα

Για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα λειτουργίας κεντρικής της σελίδας, μετά τη λήξη του έργου, θα πρέπει να αναζητηθούν τρόποι οικονομικής υποστήριξης του προσωπικού που θα υποστηρίζει, θα ανανεώνει με νέα στοιχεία και θα συντηρεί την ιστοσελίδα. Πιθανοί τρόποι μπορεί να είναι:

- Χορηγίες από εταιρίες και Επιχειρήσεις.
- Χορηγίες από Περιφέρειες, Νομαρχίες, Δήμους ή άλλους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς.
- Χορηγίες από τις Επιτροπές Ερευνών.
- Χορηγίες από τον τακτικό προϋπολογισμό των Ιδρυμάτων.
- Καταβολή μικρού τιμήματος (π.χ. 1 ή 2 €) κάθε φορά που ο σπουδαστής χρησιμοποιεί το σύστημα.